

DIRVA

THE FIELD

Nr. 40
Spalis-October 1, 1953
Cleveland, Ohio

Konsulato įsteigimas Kolumbijoj

Nesu polemikų šalininkas, bet, kad "Dirvos" skaitytojai nepadarėtų klaidingų išvadų apie Kolumbijos Konsulato įsteigimą, jaučiu turįs pareigos pateikti per šį savaitraštį tikslų ir dokumentais pagrįstą paaiškinimą dėl minimo konsulato įsteigimo.

Nors "ELTOS" išvada yra ir labai patriotiška, kad "ne tiek svarbu kieno pastangomis davė rezultatų, — daug svarbesnis yra pats faktas, kad Konsulatas įsteigtas", bet visgi žinios buvo pateiktos viešon diskusijon kam priklauso "garbė" dėl konsulato įsteigimo ir, jau pamirštant asmeniską ambiciją, esu tikras, kad skaitytojų tarpe Kolumbijos Konsulato įsteigimo procesas liko neaiškus...

Paaiškinu: — Mano pataisa "Eltai" išplaukė tik dėl to, kad nežinojau, jog kun. Tamošiūnas yra "Elto" bendradarbis ir kalbamas žinios autorius. Jau vien iš mandagumo nebūčiau daręs jokios pataisos. Galvojau, kad ši klaidinga žinia buvo pateikta kokio nors privataus žmogaus ir nesupratau, kodėl "Elta" nesiima žinias apie mūsų Konsulatą ar Pasirinktinę iš mūsų Diplomatai Sefo — ministerio Lozoraičio vieton skelbus netikslas ir net įžeidžiančias žinias, gautas iš privačių šaltinių.

Kolumbijos Konsulato steigimo idėją išklė 1950 metų pabaigoje Bogotos lietuviai A. Klemas ir Albinas Čiuderiš. Ši idėja buvo pateikta Bogotos B. susirinkimui 1951 metais sausio mėnesį. Kai 1952 metų birželio mėnesio viešame Bogotos lietuvių susirinkime ta idėja pakartotinai buvo iškelta, susirinkimas mane įgaliojo kreiptis į ministerį Lozoraitį, prašant įsteigti kalbamą konsulatą. Prie šios idėjos prisidėjo taipogi kun. Tamošiūnas, kuris tų pačių metų liepos mėnesį pasiuntė telegramą ponui Lozoraičiui, mūsų diplomatai šefui.

Tuo reikalu parašiau p. ministeriui Lozoraičiui 1952 m. liepos 7 d. ir rugpj. 29 laiškus, kurie mielai parėmė šią idėją savo spalio 2 d. laišku, kuriame tarp kitko rašo: "Aš visiškai pritariu Kolumbijos lietuvių pageidavimui, kad Bogotoj būtų įsteigtas Lietuvos Konsulatas". Vėliau tęsėme platų susirašinėjimą dėl nekurių techninių formalumų ir šių metų vasario mėnesį asme-

niškai aplankiau ministerį Lozoraitį Romoje, kur patiekiau smulkesnes detales.

1953 metų balandžio mėnesio pradžioje ministeris Lozoraitis įteikė Kolumbijos Ambasadoriui Romoje notą, kurios nuorašą asmeniškai įteikiau Kolumbijos Užs. Reikalų Ministeriui. Dėl šio krašto užsienių reikalų, ministerių pasikeitimų, atsakymas užtruko ligi birželio mėnesio 23 d., kada Ministerija savo nota No. 1755 autorizavo Lietuvos Konsulatą Kolumbijoj.

Tokiu būdu, šių faktų akivaizdoje, kun. Tamošiūno laiškas, atspausdintas "Eltoje" su savo pagrindinėmis mintimis yra gerokai atitrūkęs nuo realybės ir dėl to buvau priverstas pateikti žemiau sekančią paaiškinimą Bogotos L. B. atstovams, vykstantiems į Medellin'o lietuvių kongresą:

Bogota, 1953 m. rugpj. 14 d. Bogotos L. B. atstovams, delegacijai į Medellin'o kongresą, pranešu, kad šiandien gavau Elto biuletenį, kuriame randasi kun. Tamošiūno tendencingas laiškas su neteisingomis žiniomis apie mūsų konsulato steigimą, kaip pav., kad p. ministerio Lozoraičio nota buvo atmes-ta Užsienių Reikalų Ministerijos (faktiškai Kolumbijos vyriausybė ne tik neatmetė p. ministerio Lozoraičio notos, bet oficialiai pranešė savo Ambasadoriui prie Vatikano, kad šis formaliai patvirtintų p. Lozoraičio prašymą steigiant Lietuvos Konsulatą Kolumbijoj), ir kad kun. Tamošiūnas darė žygius Užs. R. Ministerijoje, kurių rezultate buvo patvirtintas konsulatų. Neneigiu kun. Tamošiūno gerų norų, bet ir šiuo atveju kalbamasis kunigas neturėjo progos žymiau pasireikšti, kadangi jis tik teipalydėjo mane į Ministeriją įklausyti jau patvirtintų konsulato steigimo rezultatų...

Kaip kalbamas laiškas, taip ir patys faktai nebuvo leisti komentuoti Medellin'o kongrese ir Kongreso Pirmininko buvo atimtas žodis iš Bogotos atvykusiam atstovui p. Albinui Čiuderiui, kada jis norėjo pateikti dokumentuotus faktus susirinkimui.

Kun. Tamošiūnas remiasi Lietuvos Katalikų Komiteto nuopelnais. Nors ir buvau to komiteto narys, apie jo nuopelnus palieku spręsti visuomenei. As-

meniškai gi praėjo mėnesio 10 d. įteikiau visiems Kolumbijos lietuvių vadovams oficialų pareiškimą, kuriame tarp kitko sakau: — "Kas link "Comite Catolico Lituanu Pro Victimis De Guerra", mano nuomone, šis komitetas jau atliko savo pareigą ir, nebūdamas oficialiai le-galus nei prieš lietuvių tarptautines organizacijas, nei prieš Kolumbijos vyriausybę, galėtų įsijungti į Krašto Valdybos funkcijas"... Dėl to tat, atsisakau iš savo pareigų kalbamam komite-tete, o taip pat iš Krašto Valdy-bos. Smulkmenas dėl mano iš-stojimo iš Katalikų Komiteto kol kas nenoriu viešai komentuoti.

Baigdamas kartoju, kad nenoriu prikišti kun. Tamošiūnui gerų norų, kuris, kaip kad ir kun. Saldukas, yra nusipelnęs lietuvių kolonijai Kolumbijoje. Kun. Saldukas savo laikui darė intervencijas pas Dr. Henao, buv. tais laikais Užs. R. Ministerijoj augštą pareigūną, kad nebūtų kliūčių įsteigti Lietuvos Konsulatą, bet to negalima imti kaip pagrindą, kad Konsulatas buvo įsteigtas komiteto, ypač, kad Dr. Henao pasitraukė iš ministerijos porą mėnesių prieš pono Lozoraičio notos įteikimą.

Kiekvienas mūsų turi jausti prievolę prisidėti prie tautinio darbo, bet tautiškas darbas negali būti pagrįstas asmeniška ambicija ar garbe.

St. Sirutis,
Bogotą, Kolumbiją

RUSŲ VAIRUOJAMŲ RAKETŲ BAZES

Gerai informuotas amerikiečių žurnalas "Aviacijos Amžius" skelbia, kad Sovietai esą sudarę ištisą vairuojamųjų raketų bazių grandinę. Lietuviams įdomi ypač toji pranešimo vieta, kurioje skelbiama, kad svarbiausios bazės yra Rygos įlankoje ir kad jų visa eilė įrengta taip pat

Lietuvos pajūryje. Šių bazių tikslas — "apvaldyti švediją ir Baltijos erdvę". Tačiau bazės statomos ir toliau į vakarus, o kitos net prie Erfurto, Tueringijos krašte. Iš čia jos numatytos panaudoti prieš Reino tiltus, Rūro pramonės centrą ir prieš strateginius Santarvininkų teikimo uostus — Amsterdamą ir Rotterdamą. Visa eilė kitų bazių yra įrengta Karpatų kalnuose ir Juodosios jūros pakraščiais. Jų taikinyss — Dardanelai. Taigi ir šis bazių žiedas rodo, kad Sovietų imperialistai nori sukelti naują karą ir įsiviešpatauti pasaulyje. Nors oficialiai šių metų biudžete kariniams reikalingam išlaidas jie ir skelbia esant kiek sumažintas, užtat tą spragą sukaupu stengiasi užkisti slaptauoju biudžetu, sudarančiu beveik pusę viso viešojo biudžeto.

TAUTINĖS SĄJUNGOS VEIKĖJŲ PASITARIMAI TABOR FARMOJE

Spalio mėn. 1-2-3 dienomis, pas J. J. Bačiūną, Tabor Farmoje, Mich., įvyksta Tautinės Sąjungos veikėjų pasitarimas visais aktualiaisiais klausimais.

Iš Chicago atvyksta adv. A. Olis, Tautinės Sąjungos Centro Valdybės pirm. A. Lapinskas, vicepirmininkai Dr. S. Biežis, Dr. J. Bartkus, sekretorius P. Linkus ir išd. T. Blinstrubas. Iš New Yorko atvyksta Vincas Rastenis ir Dr. B. Nemickas. Iš Clevelando vyksta J. J. Salasevičius ir Balys Gaidžiūnas. Pasitarime dalyvaus ir eilė kitų veikėjų.

Svarbiausias pasitarimo tikslas: įvertinti esamą padėtį ir suplanuoti ateities darbus. Šis planas pasitarimas bus pirmas po Washingtono sekinimai praveisto sąskrydžio, kuriam buvo sukaupta didžiausias Tautinės Sąjungos veikėjų dėmesys. Reirioje skelbiama, kad ir po šio pasitarimo bus įgyvendinta vėl visa eilė pagarbos vertų darbų.

VISAM PASAULY

• Danijoje įvykė rinkimai davė tokius davinius: 74 atstovus išrinko socialdemokratai; dabartinės koalicijos partijos išrinko 72 atstovus. Kadangi parlamente yra 179 atstovai, tat daugumos niekas neturi ir vyriausybę galės būti sudaryta kelioms partijoms į remiant.

• Amerikos negrui daininkui Robersonui, dirbančiam komunistams, buvo įteiktas Maskvos atžymėjimas. Jį į Maskvą neįleido, tat įteikimas įvyko New Yorke.

• Amerikos-Ispanijos sutartis dėl JAV karinių bazių Ispanijoje pasirašyta. Derybos truko pusantros metų.

• Gen. M. W. Clark vėl įteikė Šiaurės Korėjos atstovams raštą, kuriame prašo paaiškinti, kodėl negražinama 3,421 sąjungininkų belaisvis. Ankstyvesni propagandiniai komunistų paaiškinimai sąjungininkų nepatenkina.

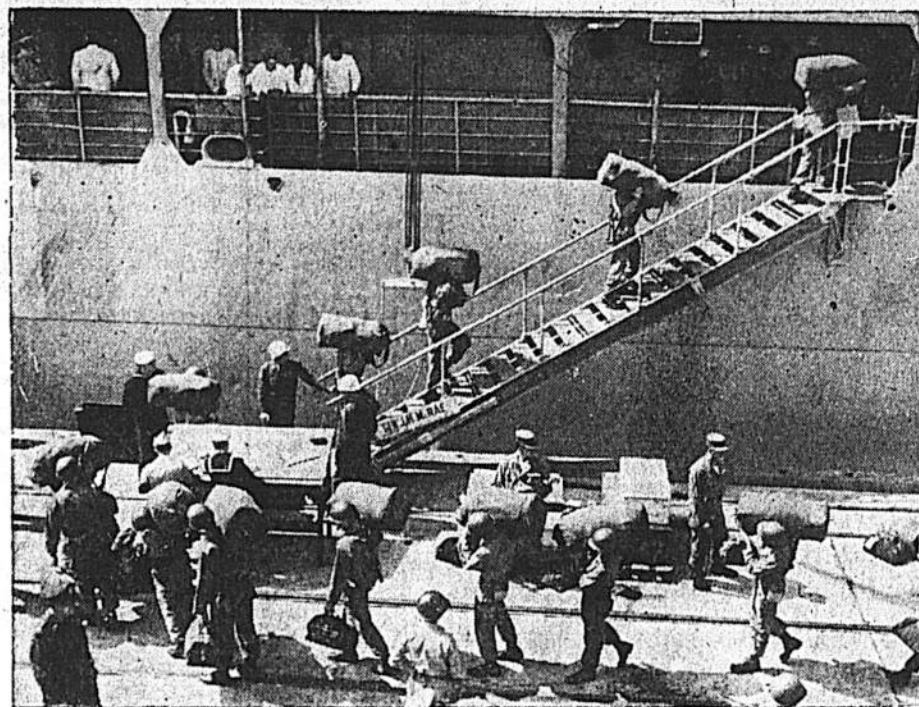
• Gerai informuota Europos spauda įspėja, kad artimiausiu laiku Kremliuje gali vėl įvykti visokių staigmenų, nes kova dėl valdžios ten žymiai sustiprėjusi.

• Prancūzų Indokinijoje karas su komunistais pasisuko prancūzų naudai. Prancūzai, gerai manevruodami, apuko didelius komunistų kiekius.

• Iš Washingtono skelbiama, kad gubernatorių Earl Warren, iš Californijos, bus paskirtas augščiausiojo teismo pirmininku. Warren yra 62 m. amžiaus.

• Lenkijoje komunistai sustiprino kovą prieš katalikų bažnyčią. Po nuteisimo, neva už šnipinėjimą, vieno vyskupo ir eilės kunigų, dabar pranešė, kad Lenkijos valdžia suspendavo Lenkijos primatą kardinolą Wyszyński.

• Floridos gubernatorių Dan McCarthy rugsėjo 28 d. mirė vienoje Floridos ligoninėje. Jis buvo 41 m. amžiaus. Gubernatoriaus pareigose išbuvo tik 9 mėnesius. Mirė širdies liga.

JAV pirmos atominės artilerijos dalinys, 900 vyrų, pasikrauna į laivą ir išvyksta į Vakarų Vokietiją.

Nepastebėti pareiškimai

V. RASTENIS

"Maskvos glostymo" politikos šalininkai Europoje nudžiugo, kad JAV Valst. Sekretoriaus pastarojoje kalboje, pasakytoje Jungtinių Tautų posėdyje, nebuvo paminėta vadinamoji iš-lai-vi-ni-mo politika. Jų nuomone, tai labai gerai, nes kalboje nebuvo nieko tokio, kas Maskvą ypatingai erzintų.

Amerikos spauda, nors dažnai priekaištuoja europiečiams jų bailumą ir stengimasis pataikauti Maskvai, irgi atrodė gana patenkinta tuo pačiu faktu, kad išlaisvinimo žodžio jie nenugirdo J. F. Dulleso kalboje. Iš tos kalbos atpasakojimų bei komentarų Amerikos spaudoje iš tikrųjų atrodo, kad Amerikos užsienių politikos vadovas lyg ir būtų pakeitęs savo politikos pagrindinį dėsni, lyg ir būtų išlaisvinimo šūkių "padėjęs į stalčių". Nors kai kuriuose laikraščiuose ir buvo paduotas ištisas kalbos tekstas, tačiau kalbos komentaruose niekur nebuvo išgrynintos tos kalbos vietos, kurios rodo, kad kalbamasis dėsniš kaip tik nėra padėtas į stalčių.

Štai tos kalbos vietos, kurių tuo tarpu nei kiti, nei mūsų lietuviškieji laikraščiai atrodė lyg bus nepastebėję:

(1) "Gali būti klausima, ko mes, bijome? Aš galėčiau apie tai kalbėti plačiai. Bet norėdamas išvengti, kas galėtų turėti provokuojančio pobūdžio, aš apsiribuoju paprasta faktų santrauka: nuo 1939 metų apie 600,000-000 žmonių ir apie 15 tautų tapo paimta į diktatorišką Sovietų stovyklą, ir nei vienu atveju tai neatsitiko atitinkamų žmonių bei tautų savanoriškų veiksmu."

(2) "Mes galime suprasti rusų tautos norą turėti draugų. Amerikos tauta praityje yra dažnai kilniais veiksmais parodžiusi savo draugingumą rusų tautai. Mes galime suprasti specialų rusų tautos norą turėti artimus kaimynus, kurie būtų draugingi. Mes simpatizuojame tokiam norui. Jungtinės Valstybės nenori matyti Rusijos apsuptas priešiška nusiteikusių tautų. Bet mes numatome, kad, jei Sovietų politika nebus pakeista, jie dabartiniais savo veiksmais sukurs kaip tik įtampą ir priešiško aplinką, kurios Sovietų politika supranta-mai nori išvengti."

(3) "Politika, kuri leistų Korėjai tapti suvienytai ir laisvai; kuri leistų taikingu būdu gauti nepriklausomybę Indokinijai; kuri sujungtų Vokietiją ir atpalaiduotų Austriją; kuri leistų RUSIJOS kaimynams džiaugtis tautine nepriklausomybe; kuri padarytų galą komunistų partijos paskirčiai smurtu nuvertinti nepriklausomas vyriausybes — štai kokia yra politika,

kuri galėtų toli nueiti dabartinių įtampų išnaikinimo linkme."

Nagi, tik įsiziūrėjime gerai į tuos pareiškimus. Visų pirma, J. F. Dulles pamini apie 15 tautų nuo 1939 metų ligi šiol įbruktų į Sovietų stovyklą. Nėra jokios abejonės, kad ir Lietuva turima galvoje tame skaiciuje.

Toliau, Valst. Sekretorius labai ryškiai vartoja du skirtingus terminus: Sovietai ir rusų tauta arba Rusija. Jis pripažįsta Rusijai arba rusų tautai teisę turėti draugiškai nusiteikusius kaimynus. Ir nurodo, kad dabartinė Sovietų (ne Rusijos!) politika kaip tik veda priešinga kryptim. Rusijos kaimynų nepriklausomybė yra nurodyta, kaip būtina sąlyga esamai įtampai išnaikinti ir gerai kaimynais Rusijai apsirūpinti. O kas gi yra Rusija? J. F. Dulles regimais pabrėžia, kad jis skiria Rusijos ir Sovietų sąvokas. Ir teisingai: Sovietai arba Sovietų Sąjunga yra daugiau negu Rusija. Rusija yra daugybių daugiausia tai, kas šiandien vadinama RSFSR, nors ir toji "Respublika" faktiškai apima daugiau, negu rusų tautos tikrumoje apgyventus plotus. O kas gi yra tie Rusijos kaimynai, kuriems J. F. Dulles pripažįsta nepriklausomybės teisę ir naudojimąsi ta teise laiko būtina pastovios taikos sąlyga? Nekalbant apie rytų pusę, iš vakarų tie kaimynai yra: estai, latviai, lietuviai, gudai, ukrainai, totoriai ir t.t. Net be lenkai, ne rumunai, ne armėnai, ne gruzinai — jie visi yra

kitų tautų apgyventų kraštų nuo Rusijos atskirti ir todėl tegali būti laikomi tik netiesiogiais Rusijos kaimynais, kaip mūsų netiesioginiai kaimynai yra, pavyzdžiui, čekai ar danai...

Taigi J. F. Dulles kalba jokių būdu neredo, kad šio krašto užsienio politika esmėje yra pasitrukusiu nuo pavergtų tautų išlaisvinimui palankaus nusistatymo. Tiesa, šioje kalboje tatau nėra pabrėžta per daug į akis krintančiais žodžiais, todėl spauda, linkusi kiek galima mažiau kalbėti apie tokį "pavojingą" dalyką, kaip Sovietų pavergtų tautų išlaisvinimas, šių pareiškimų ir nesistengė išryškinti, juos beveik nutylėjo. Tačiau mums tie pareiškimai labai įsidėmėtini.

Su Kerstenu Vokietijoje atsisveikinant

VLIKo Vykd. Tarybos pirmininkas K. Žalkauskas, Finansų Tarnybos ir Tautos Fondo valdytojas T. Šidiškis, ir Užsienio Reikalų Tarnybos valdytojas Dr. P. Karvelis, taip pat latvių min. R. Liepiņš buvo nuvykę į Bad Godesberg, prie Bonnos, kur su JAV atstovų rūmų nariu Kerstenu ir jį lydinčiais ALT atstovu inž. A. Rudžiu ir LAIC dir. M. Kizyte aptarė visus reikalus ir pasiekė momento aktualijomis. Paskui, IX 21 d. visi jie buvo priimti JAV augštojo komisaro Vokietijoje Conanto. Su komisaru visi drauge nusifotografavo, o tą nuotrauką didžiosios žinių tarnybos išsiuntinėjo spaudai.

Be JAV augštojo komisaro Conanto, VT pirm. K. Žalkauskas, VT nariai T. Šidiškis, Dr. P. Karvelis ir taip pat A. Rudis ir M. Kizytė, o iš latvių min. R. Liepiņš IX 22 d. buvo nuvykę Bonnon, į vokiečių užsienio reikalų ministeriją ir ten Kersteno pristatyti atitinkamiems tos ministerijos pareigūnams Brautigamui ir von Seydeliui. Su jais be kita ko buvo aptarta lietuviškieji reikalai ir jų atstovavimas prie Bonnos vyriausybės.

Pasibaigus oficialiems vizitams, Kerstenas ilgai tarėsi su kai kuriais baltų veiksmų atstovais. Inž. Rudis rugsėjo 22 d. vakarė svečiams suruošė vakarienę, kurioje dalyvavo ir Amerikos lietuvių veikėjas Trečiokas (Perkelta į 8 pusl.)

Grįžęs iš komunistų belaisvės gen. maj. William F. Dean savo šeimos tarpe.

DIRVA

Lithuanian Weekly, published by American Lithuanian Press & Radio Ass'n VILTIS, Inc. (Non-profit), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telephone: Henderson 1-6344.

Entered as Second-Class Matter December 6th, 1915, at Cleveland under the act of March 3, 1879.

Subscription per year in advance: In the United States — \$5.00 in Canada — \$5.50, elsewhere — \$6.50. Single copy — 10 cents.

Lietuviškas savaitraštis, leidžiamas VILTIS, Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo D-Jos (Inkorp. ne pelnui), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telefonas: Henderson 1-6344.

Išleista Clevelande kas ketvirtadienį. Redaktorius: Balys Gaidžiūnas.

Įregistruota kaip antros klasės siunta 1915 m. gruodžio 6 d., Clevelande pagal 1879 m. kovo 2 d. įstatymą.

Prenumerata metams iš anksto: Jungt. Amerikos Valstybėse \$5.00, Kanadoje — \$5.50, kitur — \$6.50. Atsk. Nr. kainu 10 centų.

• Ch. Kersten švedijoje, Stockholm, plačiai klausinėjo rašytoją Iga Seinių. Jį išimtinai domino Raudonojo Tvaro knygos turinys ir paskiros bolševikų taktikai ir elgsenai tipingos vietos. Kersten skyrė Raudonajam Tvarui ypatingos reikšmės kaip parodymui, išėjusiam iš spaudos tuojau po įvykių Lietuvoje. Be švediskos, norėjo pamatyti suomiškas ir daniskas laidas, o taip pat spaudos atsiliepimus. Impo navo knygos didelis pasisekimas ir dar jo žodžiais, "tais laikais". Drauge jį nemažai stebino, kad lig šiol nepasirūpinta Raudonojo Tvaro išleidimu Amerikoje anglų kalba.

• Liet. Raudonojo Kryžiaus įgaliotinis šveicarijoje inž. J. Stankeaus pastangomis išrūpintos 2 stipendijos išeiti augstiesiems mokslams Zuericho universitetui. Kandidatai tik iš Vokietijos gyvenančių lietuvių.

• BALFo centro išdinininkas A. S. Trečiokas su žmona jau pasiekė Vak. Vokietiją ir iš ten praneša, kad aplankęs kai kuriuos tremtinių stovyklas — Wehnen, Diepholze ir kt., BALFo įstaigą Muenchene, mokyklas ir Krašto valdybos užpildytus namus, kuriuose įkurdinama lietuvių gimnazija. A. S. Trečiokas rašo, kad lankymasis gavęs labai liūdną įspūdį. Taip pat turėjęs pasitarimų su lietuviškom organizacijom ir atskirais veikėjais.

Pp. Trečiokas Bremene pasitiko BALFo įgaliotinis Iz. Ruginius ir Vasario 16 Dienos Gimnazijos direktorius A. Giedraitis.

• Spalio mėn. 8-11 d.d. Haagoje, Olandijoje, įvyks European Movement — Europinio judėjimo kongresas. Šios tarptautinės organizacijos tikslas yra siekti taikos, sujungiant Europos kraštus į suvienytas valstybes.

Alena Devienė šiame kongrese atstovaus Tarptautinę Valtiečių Sąjungą, kaip tos organizacijos viena vicepirmininkė. Tarptautinės Valtiečių Sąjungos buveinė yra Washington, D. C. Šiai organizacijai priklauso 12 agrarinių valstybių, esančių už geležinės uždangos, kurių tarpe ir Pabaltijo kraštai.

• Lietuvoje komunistams panaikinus sukurtas administracines krašto valdomas sritis dabar liko tik rajonai. Tokių rajonų esą 86.

• Kanadoje įvykusios Lietuvių Dienos proga buvo išleista specialioji brošiūra anglų ir lietuvių kalbomis. Joje yra nemažai žinių apie Lietuvą ir Kanados lietuvių imigraciją į Kanadą prasidėjus prieš 50 metų. Skaitė, kad Kanadoje gyvena apie 25,000 lietuvių. Jų tarpe apie 11,000 atvykusių po pastarojo karo.

• New Yorke spalio mėn. 18 d. 7 val. vakaro Irving High School salėje koncertuoja operos solistė E. Kardelienė ir pianistas Kazimieras Smilgevičius.

• Amerikos Balsas praėitą savaitę, ryšium su Arkivyskupo Skvirecko 80 m. amžiaus sukaktim, spaudos apžvalgoje atpašuko "Dirvoj" atspausdintą straipsnį. Toje programoj buvo girdėtas ir pasikalbėjimas su Lietuvių Enciklopedijos leideju J. Ka-

TAUTINĖS SĄJUNGOS SKYRIUOSE

METINĖS ELIZABETHE

Elizabeth, N. J. Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos skyrius Elizabethė š. m. spalio mėn. 17 d. švenčia vienų metų skyriaus įkurtuvų jubiliejų. Ta proga tą dieną yra ruošiamas iškilmingas vakarieniškas vakarėlis ir pasilinksminimas. Laukiama svečių net iš tolimųjų kolonijų. Visi norintieji vaizėse dalyvauti prašomi kreiptis šiuo antrąsio iki š. m. spalio mėn. 10-tos dienos:

A. Zenkus, 246 Second St., Elizabeth, N. J. arba skambinti telefonui: Elizabeth 4-9229.

počium ir redaktorius prof. Cepėnu ir rašytojui Stasiui Santvarui. Pasikalbėjimą vedė Povilas Labanauskas.

Kitoje programoje duotos idėmios pastabos apie Amerikoje prieš daugelį metų pasaulį išvysdusį Pietario romaną "Algimantas".

• Rugsėjo 22 d. New Yorke įvyko metinė C.R.A.L.O.G. (Council of Relief Agencies for Operation in Germany) konferencija, kurios nariu yra BALFas ir dėka to visos BALFo siunčiamos šalpai gėrybės Vokietijoje išvežiojamos į tremtinių stovyklas Bonnos vyriausybės sąskaiton.

Konferencijos metu apie pagėlių padėtį Vokietijoje idėmų pranešimą padarė Mr. Werner Middleman, Vokietijos Federalinės Vyriausybės Bonnoje ministeris pagėlių reikalams. Iš jo pranešimo paaiškėjo, kad Vakaru Vokietijoje dabar yra 11 milijonų pagėlių iš rytų, kurių tarpe 200,000 nevoliokietų tautybės. Jų išlaikymas Vokietijai yra sunki našta. Todėl jis kreipėsi į amerikiečių šalpos organizacijas ir prašė test šalpos darbą, siunčiant tremtiniams maistą, rūbus bei pinigų.

Ypač sunki padėtis yra sveltinųjų tremtinių, nes jų tarpe daugiausia yra nedarbingų, senų amžiaus ir dėl ligų ar kitų priežasčių negalėjusių išemigruoti į užjūrius. Šie tremtiniai ypač reikalingi paramos.

CHICAGOS GYDYTOJAI

Tel. ofiso Virginia 7-6583
Rezidencijos R.Epublic 7-7868

Dr. S. Biežis

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West Cermak Road
VAL: 1-3 popiet ir 7-8 v. vak.
Trečiad. ir sekmd. ofisas uždarytas.
Sėstad. tik nuo 1-3 val. popiet.
Rezid. 3241 W. 66th PLACE

Dr. Antanas Rudokas, O. D.

Tikrina akis ir pritaiko akinius
keičia stiklus ir rėmus.
4701 S. Damen Ave., Chicago III.
Šaukšte — YA. 7-7381
Prima: vakarais 6 iki 9, sėstad.
10 ryto iki 4, trečiad. ir sekmd.
tik susitarus

Tel. ofiso ARmitage 6-0161
Tel. buto GRaceland 2-9203

Dr. Juozas Bartkus

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Norvest Medical Center
2336 West Chicago Ave.,
Chicago 22, Ill.
VAL: 1-3:30, 7-9 p. p. pirmad.,
antrad., ketvirtad., penktad.,
10 ryto — 1 p. p. trečiadieniais
12-4 p. p. šeštadieniais.

Dr. I. Kuras-Ramunis

Spec. KODIKI ir VAIKU LIGOS
VAL: pirmad., trečiad. ir penkd.
5-8 v. v.
sėstad. 10 v. r. — 1 v. p. p.

IR

Dr. Jaras Ramunis

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VAL: antrad. ir ketvird. 7-8:30 v. v.
sėstad. 3-5 v. p. p.
7156 S. Western Ave.
MEDICAL CENTER
TEL: Kabineto R.Epublic 7-1169
Buto: WALbrook 5-3765

WATERBURY SKYRIAUS VEIKLA

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Waterburio skyriaus paskutinis šios vasaros piknikas įvyko rugs. 20 d. ir gerai pavyko. Malonu pasidžiaugti, kada pamatai žmones suvažiuavusius iš apylinkės kolonijų ir pralaidžiančius laiką vaisingai.

Idomias kalbas pasakė Town Clerk Mrs. Sherwood Roland, Thomas Matas, LPP Klubo pirm. Antanas Dzimidas, TMD pirm. Thomas Visockis, stambus ūkininkas Watertown, Conn. Rokas Jakovonis, Bristol, Conn. (pastarasis tą dieną minėjo 35 metų vedybinio gyvenimo sukaktuvę) ir Chester Bogušas, skyriaus pirm.

Vasaros parengimams užsiėmę, skyrius ruošiasi surengti koncertą arba kokį kultūrinį rengimą. Šiems reikalams pasirošti valdyba šaukia susirinkimą, spalio mėn. 11 dieną (sekmadienį) 2:30 val. p. p. 48 Green St. svetainėje.

Yra kvietas ir tikimasi, kad atsilankys Vincas Rastenis, iš New York. Jis visada turi svarbių žinių, tat padarys svarbų pranešimą. Skyriaus valdyba ragina visus narius atsilankyti į susirinkimą.

Gal nebūtų pro šalį prisiminti ir spaudos reikalus. Dirvos skaitytojai dažnai nusiskundžia, kodėl Dirvoje nesimato Sąjungos skyrių žinučių, jų veiklos aprašimų ir t.t. Suprantama, Dirvos redakcija dėlto nekaltą, jei-gu ir tie, kurie dažnai spaudą kritikuoja, o pats iš vietos neskaido. Tokių pavyzdžių turime nemažai, bet tas nepateisina Sąjungos skyrių apsnudimą. Sakysime, kodėl nieko nesigirdi iš tokių stiprių Sąjungos skyrių, kaip Brooklyn, Chicago, Detroit, Los Angeles ir kitų? Mano manymu, nereikia kaltinti spaudos, bet reikia pabarti apsnudusias skyrių valdybas, kurie nesistengę pranešti spaudai apie savo veiklą. **MJC**

DIRVĄ UŽSISAKYTI

galima ir šlandien, nėra reikalo laukti nei metų, nei mėnesių pabalgo!

PIANISTO ANDRIAUS KUPREVICIAUS LAISKAS

Gerbiamas Redaktoriau,

"Dirva" niekad nešykstėjo nei vietos nei pastangų talpinti pranešimus apie mano asmenį ir mano koncertinę veiklą Š. Amerikoje bei Kanadoje.

Už tai prašau priimti mano nuoširdžią padėką, kurią reikiu grįždamas atgal į Pietų Ameriką.

Tebūnie "Dirva" visuomet tolia vešli lietuviškam darbui ir minčiai!

Tamsta gerbiąs
Andr. Kuprevičius

JAV PASIEKE AUGŠČIAUSIOS PRODUKCIJOS

1952 metais Jungtinės Valstybės pagamino daugiau prekių ir aptarnavo žmonių, negu bet kada anksčiau savo istorijoje. Tai matome iš the United States Department of Commerce neseniai išleisto praėjusių metų Amerikos ūkio apžvalgos.

Pagal Departamentą, "unbroken series of advances" nuo pat 1946 metų pakėlė krašto produkciją 25%. Nežiūrint kiek daug vyriausybė išleido pinigų krašto saugumo reikalams, daugiau kaip pusė 7 metų produkcijos padidėjimas atiteko privačiai iniciatyvai.

1952 metais JAV produkcija ir tarnyba buvo įvertinta \$348,000 milijonų, arba penki su puse procento daugiau negu praėjusiais metais. Žmonės uždirbo daugiau kaip 292,000 milijonų dolerių, kas yra 5% daugiau negu 1951 metais.

Prekių kainos, pagal tą patį Departamentą, pakilo 2,5%. Tačiau statistika rodo, jog prekių ir aptarnavimas padidėjo kur kas reikšmingiau.

Vyriausybė stiprindama krašto saugumą 1952 metais išleido daugiau 23% negu 1951 metais. Išlaidos asmeniniams sunaudojimui padidėjo net 5%.

Ar jau

įstojai į

VILTIES

draugiją?

DIRVOS ATSTOVAI

į kuriuos galima kreiptis visais DIRVOS prenumeratos ir skelbimų reikalais:

Baltimore, Md.

Antanas Česonis
1323 Hollins St.

So. Boston, Mass.

Brunonas Kalvaitis,
545 East Broadway.

Brockton, Mass.

Bačiulis A.,
9 Broad St.

Chicago, Ill.

Jonas Paplėnas,
4416 So. Hermitage Ave.,
Yard 7-0191

Dayton, Ohio

J. A. Urbonas,
1302 Lamar St.

Detroit, Mich.

VI. Pauza,
9124 Quincy Ave.

Newark, New Jersey

A. S. Trečiokas,
314 Walnut St.

New York-Brooklyne

Antanas Sodalitis,
57-56, 68rd St.,
Maspeth, N. Y.

Omaha, Nebr.

J. Povilaitis,
5617 So. 31 St.

Waterbury, Conn.

Vladas Varneckas,
2157 N. Main St.

Hamilton, Canada

Antanas Mingėla,
190 Catherine St. S.

Montreal, Canada

Stepas Kęsgaila,
6882 Beaulieu St.

Toronto, Canada

Jonas Parselėlinas,
62 Pauline Ave.

Welland, Canada

Zukauskas Kazys,
87 Thorold Rd.

Anglijoje

Dainora Daunoras,
49 Thornton Ave.
Thornham Green,
London W. 4

Australijoje

Povilas Lukošūnas,
Box 1665 M. G.P.O.,
Adelaide, S. A.

Australija

P. Ambraza,
29 Elsemere St.
Kensington
Sydney

Brazilija

Meldutis Laupinaitis,
Caixa Postal 118
Sao Paulo

Colombia

K. Klastauskas,
Apartado nae 2336
Medellin

Venecueloje

c/o Cristalerias Nacionales,
Apartado 4632
Maracay
Venezuela, S. A.

TUOJ ISIGYKIT ŠIAS KNYGAS!

Aušrelė (elementorius)	2.25	Namai ant smėlio	2.00
Step. Zbarskas		J. Gilauda	
Aukštųjų šimonių Likimas	3.50	Nemunas	
Ieva Simonaitytė		St. Kolupaila	2.50
Anglų kalbos gramatika	2.00	Neramu buvo Laisvės Alėjoj	1.50
J. Kukanauša		B. Daubaras	
Anglų kalbos gramatika	1.00	Our Country Lithuania	5.00
V. Kamantauskas		V. Augustinas	
Anderseno pasakos	2.00	Pirmoji naktis	1.50
Arkivysk. J. Matulevičiaus užrašai	2.50	L. Pirandello	
Aukso klavis	2.50	Po Tėvynės dangum	
Juozas Švaistas	2.50	Žodžiai vytės Nemunėlio.	2.00
Barabas	2.25	Paveikslai V. Augustino	
Paer Lagerkvist	2.25	Petras ir Liucija	1.20
Baltasis Vilkas	1.00	Romain Rolland	1.20
K. Binkis	1.00	Pasaulio Lietuvių Žinynas	5.00
Baltis	1.50	Anicetas Šimutis	
J. J. Bačiūno leidinys	1.50	Princas ir elgeta	1.20
Baltaragio malūnas	2.50	Mark Twain	
B. Boruta	2.50	Pirmas rūpestis	2.00
Broliai Domeikos	2.50	Jurgis Jankus	2.00
L. Dovydenas	2.50	Pragaro pošvaisės	3.50
Buriavimas ir jūrininkystė	2.00	V. Alantas	
B. Stundžia	2.00	Partizanai už gelež. uždangos	2.50
Didžiosios atgailos	3.50	Daumantas	
R. Spalis	0.70	Per Klausčių ūlytėlę	2.20
Džiaukis gyvenimu	0.80	Liudas Dovydenas	
O. Swett Marden	0.70	Pietų vėjelis	1.60
Doleris iš Pittsburgho	0.80	Vytė Nemunėlis	
Stepas Zbarskas	0.50	Paklydę paukščiai I	2.20
Daili saulytė	0.50	Jurgis Jankus	2.20
Gyvačių lizdas	2.60	Paklydę paukščiai II	2.60
Francois Mauriac	2.60	Jurgis Jankus	2.60
Gatvės Bernliuko Nuotykių	5.00	Petras Širvokas	2.70
R. Spalis	5.00	Juozas Švaistas	
Gimdytoja	1.75	Pabučiavimas	1.50
Francois Mauriac	1.75	J. Grušas	
Giesmė apie Gediminą	2.00	Raudonasis siaubas	1.25
B. Sruoga ir V. Petravičius	2.00	Salik Vogulov	
Gintariniai vartai	2.00	Raudonasis Tvanas	
N. Mazalaitis	1.50	Ignas Seinius	
Gimtojo žodžio baruose	1.50	Raudoni batukai	1.50
P. Jonikas	1.00	Jurgis Savickis	
Gyvylių ūkis	1.00	Ramybė man	0.90
George Orwell	1.00	Raguvos malūnininkas	0.25
Haufa pasakos I ir II dalis	2.75	V. Tamulaitis	
Kazimieras Sapieha	2.50	Sudie, pone čipse	0.75
B. Sruoga	2.50	James Hilton	
Karoliai	2.50	Silkai ir vilkai	1.00
Guy de Maupassant	2.50	Runcė Dandieris	
Kaip jie mus sušaudė	1.80	Senujų lietuviškų knygų istorija	3.00
J. Petraitis	1.80	V. Biržiška, kiet. virš.	2.00
Kuprelis	2.00	papr. virš.	
Ignas Seinius	2.00	Saulės laikrodžiai	1.00
Kalorijo, ir doleriai	2.00	Henrikas Nagys	
Vilius Bražvilius	2.00	San Michael knyga I	2.50
Kryžkelės	3.50	Axel Munthe	
A. Vienuolis	3.50	San Michael knyga II	2.50
Konradas Valenrodas	1.50	Axel Munthe	
Adomas Mickevičius	1.50	Sventieji akmenys	2.00
Keliai ir kryžkelės	2.50	Faustas Kirša	
Putinas	2.50	Sventoji Lietuva	3.00
Kaimiečiai	2.50	Jurgis Savickis	
V. S. Reymont I-II-III-IV	3.00	Sventoji Inga	2.50
I ir II dalis	3.50	A. Skėma	
III ir IV dalis	3.50	Sapnų pėdomis	1.00
Kudirkos raštai	5.00	V. Kazokas	
Kregždutė	1.50	Tarp žalsvų palapinių	3.00
A. Rinkūnas	1.50	P. Kesiusas	
Kelias į pasisekimą	2.00	Tėvų pasakos	1.90
Grabau - Grabauskas	2.00	A. Giedrius	
Lietuvių Kalbos Istorija	3.00	Tolimieji kvadratai	2.00
Dr. P. Jonikas	3.00	J. Grišmanauskas	
Lyrika	2.00	Tautosakos Lobynas	3.00
K. Binkis	2.00	J. Balys	
Loreta	1.80	Tomas Nipernadis	2.50
Stasius Būdavas	1.80	August Gailit	
Lietuva	2.75	Trylika nelaimių	1.25
A. Bendorius	2.75	R. Spalis	
Laiškai žmonėms	2.00	Tarp pelių ir vyry	1.25
G. Papini	2.00	John Steinback	
Lietuvių Literatūra	2.00	Tėvų pasakos	1.25
Pranas Naujokaitis	2.00	A. Giedrius	
Lietuvių Tautos Kelias	3.00	Ugnies pardavėjas	0.30
M. Biržiška	3.00	Balys Rukša	1.00
Lietuvių kalbos vadovas	4.50	Vilnius tarp audrų	5.00
Red. prof. Skardžius	4.50	J. Cičenas	
Lietuviškos pasakos	2.50	Velykų pasakos	1.00
J. Balys	2.50	N. Butkienė	
Lietuvių poezijos antologija	6.00	Vidurnakties vargonai	1.50
J. Aistis ir A. Vaičiulaitis	6.00	Ceslovas Grincevičius	
Lėkučių atsiminimai (jaunimui)	1.50	Vincas Krėvė Mickevičius	2.00
A. Giedrius	1.50	Vaikų knygelė	1.80
Lietuvių archyvas	3.00	M. Valančius	
Bolševizmo metal	3.00	Vieneri metal ir viena savaitė	1.50
Lietuvos Valstybės Konstitucijos	0.70	B. Gaidžiūnas	1.50
J. Balys	0.70	Varpai skamba	2.50
Lietuva tirny Pančiuose	1.50	Stasius Būdavas	2.50
B. T. Dirmelkis ir V. Rastenis (Jonas Andriūnas ir Petras Svyris)	1.50	Vikt. Šimaitis	0.75
Mažasis Lietuviškai - Angliškai žodynas	2.00	Taupioji Virėja	2.00
Vilius Pėteraitis	2.00	Užuovėja	3.50
Metūgės	1.00	M. Katiliškis	
B. Pškelevičiūtė	1.00	Žmonijos likimas	3.50
Mėnuo vad. medaus	2.80	V. Bagdonavičius	
N. Mazalaitis	2.80	Zemaičių žemė	1.50
Meškiukas Rudnosiuks	2.00	A. Vilainis	
Vytė Nemunėlis	2.00	Zemaičių krikštas	3.50
Visos knygos siunčiamos paštu. Užsakant pinigų siųskite		Žvalgėdžios naktys	1.00
		Augustaitė-Vaičiūnienė	1.00
		Žmonės ant vieškelio	1.00
		Liudas Dovydenas	1.00
		DIRVA. 1272 East 71 St.	

Reinu nuo Bazelio iki Rotterdamo

PRO REINO VYNUOGYNUS IR ANTRĄJĄ ROMĄ. — PRO GARSŲJŲ LORELEI KALNĄ IR NIBELUNGŲ LOBIUS. — PRO BAD GODDESBERG, KUR TARSI N. CHAMBERLAIN IR HITLER. — PRO REINO — VESTFALIJOS ANGLIES IR GELEZIES PRAMONĖS SRIŠTIS. — I PLAUKIAMĄ OLANDIJĄ.

(Mūsų bendradarbio Šveicarijoje)

II

Jau nuo Mainzo Reino pakrančių gamtovaizdis keičiasi, lygumos pamažu užleidžia vietą kalvoms, jų šlaitai prieina prie pat upės krantų. Prasideda garsieji vynuogynai, iš kurių, derliaus gaminamas visame pasaulyje pagarsėjęs Reino vynas. Štai trumpai stabelim Rudesheime, kurio vardo vyną pažįsta kiekvienas vynu mėgėjas. Į mūsų laivą pakraunamos dėžės, kuriose užkalto vyno bonkos. Užrašai rodo, kad dėžės skiriamos transportui į — Hongkongą. Turbūt, baltasis Rudesheimo vynas nepriklauso "strategiškai" svarbių prekių kategorijai, kurioms uždėtas embargo...

Nūn prasideda pats gražusis Reino kelionės tarpas. Upės sravė suslegiama stačių kalvų, pati upė susiaurėja ir darosi vis sraunesnė, ji ima vingiuoti. Į mūsų laivą įlipa vokiečių locas ir paėmė į savo rankas vairą, nes pasirodė, kad visų upės vingių ir vandenį pasisūpusių uolų nepažįstamam sėvimam kapitoniui pavojinga vairuoti laivą pro visus tykajūnčius pavojus. Čia pakrantės nusėtos kelių šimtų metrų augščio kalvų, apaugusių miškais arba, dar dažniau, nokinančių vynuogės, iš kurių, spaudžiamas gintarinės spalvos taurusis gerimas. Kas, pav., gyvendamas Vokietijoje nesusiragavęs tokio, kiek pikantinio, pavadinimo vyno kaip "Liebfrumilch"?

Šitose Pareinio vietovėse, kartu su netoliese įtekančios Mozelio upės pakrantėmis, išspaudžiama su viršum 70% viso Vokietijoje pagaminamo vyno. Reino pakrantėse žaliuojančių vynuogynų vaizdą dar labiau padailina vasarnamiai ir puošnūs viešbučiai, nes čia paupiai išsidriekusi pasgarsėjusios vokiečių vasarvietės. Jų tarpe yra garsių vardu, kurie yra žinomi savo gydomaisiais vandenimis. Kai kurios jų prieina prie pat Reino, kitos yra kiek atokiau (Bad Nauheim, Wiesbaden, Bad Ems, Bad Kreuznach ir t.t.), bet visos jos minta šitos kalnuotos palaimintos šalies sultimis. Čia yra toliausia šiaurėje esanti vūkaninės kilmės sritis, iš kurios gėlių tryška gydomųjų vandenų šaltiniai. Čia yra senos kultūros centras, kurio įtaka spinduliavo po visą Vakarų Europą. Ant Mozelio kranto yra prisiglaudęs Trierio miestas, kur savo laiką buvo įkurta imperatorių būstinė ir iš kur buvo valdomas visas vakarų pasaulis. Kaip vadinamą būstinę Trieras buvo vadinamas šiaurės arba antrąja Roma (Roma Secunda).

Reino pakrantės dar labiau puošia senos pilyų ir jų griuvėsiai, kurių čia pristatyta kone ant kiekvienos kalvos. Kartais iš laivo matyti net iki dešimties pilių! Štai visų keleivių akys įsmeigtos į garsųjį Lorelei kalną, kuris tėra 132 metrų augščio, bet kurio vardą bus, be abejo, girdėjęs kiekvienas europietis. Čia Reinas vingiuoja kaip unguris, jis dar labiau susiaurėja, o į jo uolėtus pakrantes yra susikūpi nevenas laivas. Nenuostabu, kad čia jau seniai yra gimęs padavimas, jog ant kalno viršūnės pasirodant nuo stabaus grožio moteris (pusiau žmogus ir pusiau žuvis), kuri nugarinimą kartu su laivu sraunantose Reino vandenyse. Čia pagal viduramžių padavimą yra užkasti Nibelungų lobiai, kuriuos saugančios laumės. Šį padavimą į poetiškas formas yra įvilkę vokiečių dainiai ir kom-

pozitoriai (Richardas Wagneris), o ypač paplitusi ir Vokietijoje gal daugiausia dainuojama yra F. Silcherio sukomponuota daina apie Lorelei pagal Heinricho Heinės žodžius:

"Ich weiss nicht, was soll es bedeuten, dass ich so traurig bin". Kiek toliau šiaurėj tiesiasi Siebergebirge kalnynas su garsiuoju Drachenfels (slibinių uola), 321 metrų augščio. Čia gyvena slibinas, kurį nugalabio legendarinis Siegfriedas. Čia buvo išskelti akmenys, iš kurių pastatyta Koelno katedra, savo grožiu prilygstanti Milano katedrai. Čia dar šiandien gaminamas garsusis Drachenpergo vynas, vadinamas "Drachenblut" (slibinių kraujas).

Kiekvienas vokiečių, susipažinęs su visais tais vardais ir padavimais dar mokyklos suole, savaioje aplankyti šias romantiškas supamas vietas. Neteko stebėtis, kad Reinu sutikome visą vilkstinę vokiečių laivų, kuriuose buvo sausakimšai susigrūdę ekskursantai, o Lorelei daina skardėjo nuo vieno kalno iki kito.

Kol taip grožėjomės Reino pakrantėmis, praplaukėme pro Koblenz, kur Mozelis įteka į Reiną, stebėjome, kaip kalvos vis labiau atitolsta nuo krantų ir kaip Reinas vėl ėjo vis platin ir platin. Pasiekėme Bad Goddesberg, į kurį trumpai prieš pat antrąjį pasaulinį karą skrido pasimatyti su Hitleriu vargšas anglų premjeras Neville Chamberlainas, tikėjęsis, jog jis savo "apeasment" politika laimės "peace for our times". Čia, tarp kitų, vėliau nacių koncentracijos stovykloje buvo kalinamas Lietuvos diplomatas ir karys Kazys Skirpa. Iš laivo stebėjome Bonną, kuriai teko pasidaryti Vakarų Vokietijos sostine, trumpam laikui sustojome Pareinio metropolijoje Koelne, kurį buvome kelias atvejais lankę dar prieš karą. Bombos šį kadaise dailų miestą yra smarkiai apnaikinusios, tad sunku buvo jį beatpažinti. Koelno katedra betgi yra tikrai nenkai nukentėjusi, kas liudija apie santarvininkų lakūnų taiklumą, nes bažnyčia yra visai netoli svarbiausios geležinkelio stoties.

Į šiaurę nuo Koelno Reinas plaukia pro kraštą, kuris nepasizymi ypatingu grožiu, bet užtat jis užima nepaprastai svarbią vietą Vokietijos ūkio gyvenime. Čia prasideda Reino-Vestfaliijos anglies ir geležies pramonės sritis. Čia į Reiną įteka Ruhro upė, kuri yra davusi vardą šio krašto pramonės sričiai. Abiem Reino krantais driekiasi miestai ir miesteliai, priglobę milžiniškas pramonės įmones. Fabrikų kaminai stiebiasi į dangų kaip miško medžiai. Vienoje vietoje susikačiavome net 56 kaminus! Tokią pramonės koncentraciją ligšiol savo gyvenime esame matę pereiną vasarą tik tai britų salose aplink Manchesterį, kur irgi vienas fabrikas jungėsi su kitu. Bet dar niekur nematėme tokios judrios laivninkystės, kaip Reinu tarp Koelno ir Duisburgo, kur baidokai ir laivai plaukė vienas šalia kito, kaip automobiliai užtvėnkia didmiesčių gatves. Užtat Duisburgas ir užima tarp vidaus laivninkystės uostų pirmą vietą Europoje.

Šitose kraštuose ties Reinu ar netoli jo yra prisiglaudę tokie žinomi pramonės miestai kaip Essen, Solingen, Duesseldorf, Duisburg, Wuppertal, Krefeld ir t.t., kurių keli turi po gerą pusmilijonį gyventojų. Čia

plaka vakarų Vokietijos pramonės širdis.

Kelis miestus galėjome kelionės metu aplankyti, tarp jų Duesseldorfą ir Duisburgą. Galima įsivaizduoti, kad tokie pramonės centrai pereito karo metu buvo itin dažnai lankomi santarvės karo lėktuvų, tad juose ir šiandien kraujuoja karo žaizdos. Bet Pareinio gyventojai yra žinomi kaip optimistai, kurių gero nusiteikimo nepajėgė panaikinti bombų lietūs. Visais laikais pareiniečiai skirdavosi nuo to žmogaus tipo, kuris įgaavo "prūso" vardą ir kuris simbolizavo visiškąjį militarizmą, imperializmą ir kitokius izmus. Dėl kažkokios likimo ironijos mūsų kraujo brolių — prūsų vardas dar tebegyvena tuose, kurie juos savo laikų žiauriai išnaikino!

Mūsų motorlaivis skrodžia vieną kilometrą po kito ir štai jau kuris laikas, kaip Pareinio vaizdas visiškai pasikeitė. Baidokai kalnai ir kalvos, už mūsų nugaros pasiliko pramoningų didmiesčių su jų rūkstanciais fabrikų kaminais, dabar plaukiame ramią lygumą, kuri yra priglobusi stambius ūkius. Pievose gausios gyvuliai. Pamažu artėjame prie Olandijos, kuri yra mūsų kelionės tikslas. Dar praplaukiame pro Xanteno miestelį, teturintį vos 5.000 gyventojų, bet jis minimas padavime apie Siegfriedą. Kairėje lieka irgi nieku ypatingu nepasizymįs Kleves miestelis, bet ir jis žinomas iš padavimo apie Lohengriną.

Pagaliau Emmeriche vokiečių kontrolerius užspaudžia antspaudą į pasą ir mūsų motorlaivis sustoja Lobith kaime, kur mus pasitinka olandų muitininkai. Esame jau olandų žemėje. Pernakvojame Nijmegen, kuris pasirodė besas miestelis su daugiau kaip 100.000 gyventojų ir kuris per karą skaudžiai nukentėjo ir tatau per nelemą klaidą. Karo metu santarvininkų lakūnų bus ant vokiško miesto, paspaudę mygtuką ant Nijmegeno ir gerokai sugriovė šį olandų miestą.

Kaip sykis tą vakarą, kai įplaukėme į Nijmegeno uostą, pirmą kartą iš atstatytos miesto rotušės bokšto vėl ėmė skliski skambai varpų muzika. Pasirodė, kad olandų miestai rungtyniauja tarp savęs rotušės varpų muzika. Vienas miestas nori įstaiyti varpus, kurių skambesys būtų melodingesnis už kito miesto varpus. Nijmegeno miestas Reino pakrantėje buvo pirmas miestas, kur klausėmės šios olandams savitos varpų muzikos. Kitą rytą išplaukėme į Rotterdamą ir po 4 valandų mūsų motorlaivis sustojė ties šio didmiesčio prieplauka.

Bet keistu būdu Reinas, olandų žemėje išsisklaidęs į kelias sroves, teka į jūrą kitokiais vardais. Kai vėliau ėjome Leydeno mieste per tiltą, kuris tebuvo gal kokių 10 metrų ilgumo, patyrėme, kad tiltas jungia šio žinomo universitetinio miesto dalis, skiriamas Reino upės. Patyrėme, kad tikslai šį srovę iki pat jūros tebeteka Reino vardu. Iš įspūdingos daugvandenės upės, kurios plotis vietomis siekia beveik visą kilometrą, beliko šis apgaltėtinų upiokštis. Tarėmės pažįstą Europą nebologai, esame mirkę meškere į Volgos vandenys, ir stebėjome praplaukiančius laivus Guadalquiviro upę, bet nežinojome, kad galin-gas Reinas, prieš įsiliedamas į jūrą, pavirsta pasigailėjimo vėru upiokščiu!

A. G.

Čiurlionio garbės ženklas Kongreso atstovui

J. STEMPUSIS

Čiurlionio ansamblio koncertai Hartforde ir JAV sostinėje Washingtono bei po jų įvykę susirašinėjimui su JAV Kongreso atstovu Antoni N. Sadlak (respublikonas iš Connecticut valstybės) atnešė gražų laimėjimą visiems Amerikos lietuviams, įgyjo dar vieną įtakingą draugą mūsų laisvės kovai. Iš Kongreso rūmų Washingtono šiomis dienomis Čiurlionio ansamblio vadovybę pasiekė šio turino laiškas:

Brangus Pone Mikulski, Aš noriu padėkoti Jums už brangų prisiminimą, kurį jūs išreiškėte, apdovanodami mane Čiurlionio ansamblio aukštinu garbės ženklu ir už malonų laišką, kuriame didžiai vertinate mano pareiškimus, padarytus jūsų koncerto progą, minint 700 Lietuvos valstybės įkūrimo metines Washingtono.

Jau keliomis progomis aš turėjau laimės matyti ir išgirsti jūsų ansamblių. Visada būvau ypatingai sužavėtas dingeis ansamblio pasirodymais, kurių malonis prisiminimai ir šiandien tebedžiugina mane.

Aš tikrai branginsiu ir saugosiu šį gražų ženklą, kaip žymenį garbingos ir puikios organizacijos.

Nuoširdžiausiai Jūsų
Antoni N. Sadlak,
Congressman-at-Large

ISTORIJS PRADŽIA

Čiurlionio ansamblio pažintis su Kongreso atstovu A. N. Sadlak prasidėjo tik š. m. vasario 15 Hartforde Lietuvos Nepriklausomybės minėjimo iškilmėse. Po to proga įvykusio koncerto, vasario 16 Kongreso rūmuose atstovas A. N. Sadlak pasakė labai iškilų kalbą Lietuvos Nepriklausomybės 35-ųjų metinių progą.

"Aš noriu dar kartą išreikšti savo gilią užuojautą ne tik lietuviams, kurie kenčia po Rusijos agresijos letena, bet ir lietuvių kilmės piliečiams, kurie taip skaudžiai pergyvena savo motinos tėvynės visišką atskirtį."

Kaip sykis tą vakarą, kai įplaukėme į Nijmegeno uostą, pirmą kartą iš atstatytos miesto rotušės bokšto vėl ėmė skliski skambai varpų muzika. Pasirodė, kad olandų miestai rungtyniauja tarp savęs rotušės varpų muzika. Vienas miestas nori įstaiyti varpus, kurių skambesys būtų melodingesnis už kito miesto varpus. Nijmegeno miestas Reino pakrantėje buvo pirmas miestas, kur klausėmės šios olandams savitos varpų muzikos. Kitą rytą išplaukėme į Rotterdamą ir po 4 valandų mūsų motorlaivis sustojė ties šio didmiesčio prieplauka.

Toliau A. N. Sadlak Atstovų rūmams jautriais žodžiais pristatė lietuvių tautinio meno reprezentantą Čiurlionio ansamblių.

Šių iškilmių liudininku Hartforde bei Atstovų rūmuose buvo ir kitas Kongreso atstovas iš Connecticut valstybės — demokratas Tom Dodd, buvęs JAV prokuroras Nuerbergo procese.

Abu šie vyrai savaip neliko skolingi lietuviams už puikų Čiurlionio ansamblio koncertą Hartforde.

Kai Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga Washingtono ruošė Lietuvos valstybės 700 metų įkūrimo minėjimą, A. N. Sadlak Kongreso rūmų posėdyje išgyrė Kongreso pirmininką, viceprezidentą Nixon ir kt., kad jie remia šią įspūdingą lietuvių kultūrinę demonstraciją, kurioje dalyvaus ir Čiurlionio ansamblis su savo žeriniu tautiniu menu. A. N. Sadlak savo lešomis Kongreso spaustuvėje atspaus-

dino specialų leidinėį apie lietuvių sąskrydį Washingtono ir išsiuntinėjo dešimtims tūkstančių amerikiečių.

Jo kolega demokratas Tom Dodd, puikus tarptautinės teisės žinovas, gerai orientuotas komunistų užmačiose ir kaip buvęs JAV prokuroras nacių byloje, ėjo į vadinamąjį Kersteno komitetą Lietuvos okupacijos bylai nagrinėti. Reikia tikėti, kad antrasis Čiurlioniečių bičiulis kongrese — atstovas Tom Dodd savo uždavinį Kersteno komitete atliks nuoširdžiausiu Lietuvos laisvės interesų supratimu.

Čiurlionio ansamblio vadovybė, didžiai įvertinusi Antoni N. Sadlak pastangas remti ir garsinti Lietuvos tautos istorinį ir kultūrinį turtą bei jo skirtą ypatingą dėmesį ansambliui, Kongreso atstovą Antoni N. Sadlak atžymėjo savo aukštinu garbės ženklu. Atstovas Sadlak šį ženklą priėmė ir jam skirta dėmesį šiltai įvertino. Džiugu, kad atstovas A. N. Sadlak bus karštas mūsų tautos bičiulis ir mūsų laisvės kovų rėmėjas Kongrese. Gi istorija žinos, kad JAV Kongreso rūmuose Čiurlionio ansamblis turi šiltą lietuvišką dainą laimėtą savo atstovą.

Mūsų politiniai veikėjai, lankydami Washingtono, turėtų atkreipti dėmesį į šį įvykį ir aplankyti atstovą A. N. Sadlak, gi Connecticut valstybės lietuvių taip pat turėtų nepaleisti progos šį faktą nepamiršti, kai abu garbingi tos valstybės atstovai A. N. Sadlak ir T. Dodd lankysis Hartforde.

Paskirtos premijos

Neries Stipendijų Fondas buvo paskelbęs lietuvių studentams konkursą. Už geriausią parašytą darbą tema "Mokslų siekiančio lietuviško jaunimo problemos ir jų sprendimas" buvo paskirta 200 dol. premija.

Iki darbų įteikimo datos, iki rugpjūčio 15 d., Fondas gavo septynis darbus (iš JAV, Kanados ir Anglijos).

Šiam reikalui buvo sudaryta juri komisija iš Dr. Br. Nemicko, L. Dambriūno ir P. Jurkaus — N. Fondo atstovų.

Rugsėjo 15 d. juri komisija, susirinkusi posėdžio, apsvairstė pateiktus darbus ir nustatė jų gerumo eilę. Pirmą vietą pripažinta autoriui, pasirašiusiam slapyvardžiu "Diemedis", antra "Nenuorama".

Komisija nutarė premiją skelsti pusiau: 100 dol. "Diemedžiui", ir 100 dol. "Nenuoramai".

Atidarius uždarus vokus, paaiškėjo, kad "Diemedis" yra Antanas Muteikis, "Nenuorama" — Rozalija Šomkaitė, abu iš New Yorko ir priklauso Liet. Stud. Sąjungai, New Yorko skyriui.

Abiem laimėjusiems konkursą pinigai įteikti.

Gaukit žemos kainos Farm Bureau automobilio apdraudą — sutaupykit iki 20%. Vienoda ir pastovi bendrovės politika... greitai, draugiškai patarnavimas. Tai antras didžiausias auto apdraudėjas.

FARM BUREAU MUTUAL
AUTOMOBILE INSURANCE CO.
COLUMBUS, OHIO

Saukite:
PAULINA MOZURAITIS
13706 Benwood Ave.
Telephone: LO 1-7795.

Senatorius McCarthy, komunistų valymo šluota, rugsėjo mėn. 29 d. susitaukia su Jean Kerr. Jaunoji už McCarthy 14 metų jaunesnė. McCarthy yra 43 metų amžiaus.

**PALAIKYKIME TUOS
kurie skelbiasi DIRVOJE!**

ČIURLIONIO ANSAMBLIO PLOKSTELIŲ ALBUMAS

Seniai lauktos Čiurlionio ansamblio plokštelės šiuo metu jau yra gaminamos ir greitai laiku pasirodys. Ansamblio plokštelės (recordus) įdainavo 16 būdingiausių savo repertuaro dainų, išpildomų mišraus choro, mišraus choro su kanklių orkestru ir solistais, moterų choro su kanklių orkestru ir soliste J. Kristolaityte, vyrų choro ir mišraus duoeto. Plokštelės gamina "RCA Victor" firma.

Albumo kaina yra \$10.00, bet visiems užsakovams iš anksto iki spalio mėn. 15 d. daroma nuolaida — su persiuntimo išlaidomis albumas, kuri puošia dail. V. Raulinaičio viršelį, ansamblio ir dirigento A. Mikulskio nuotraukos, siunčiamas tik už \$9.00.

Norintieji pasinaudoti šia nuolaida prašomi užpildyti pridedamą atkarpą ir pasiųsti šiuo adresu:

Čiurlionio Ansamblis
c/o Mr. J. Nasvytis
771 E. 91 St.
Cleveland 8, Ohio, U.S.A.

Prašome čekius ar pašto perlaides vadininti: ČIURLIONIS ENSEMBLE. Šiomis sąlygomis albumas siunčiamas tik JAV ir Kanadoje.

Visas įmones ir organizacijas ar pavienius asmenis, kurie būtų suinteresuoti ansamblio plokštelių platinimu visuose kraštuose, dėl informacijų prašome kreiptis tuo pačiu adresu.

Prašau man atsiųsti ..... Čiurlionio ansamblio plokštelių albumą (us)
Vardas ir pavardė .....
Tikslus adresas: .....
Priedu \$ ..... [pašto perlaide (money order), čekiu]
Parašas .....

ČIURLIONIO PIANO KŪRINIŲ PLOKSTELĖ

Amerikos Lietuvių Bendruomenės Clevelando apylinkės rūpesčiu išleidžiama M. K. Čiurlionio žymesniųjų piano kūrinių plokštelės (records). Plokštelėje yra žinomo mūsų pianisto Andriaus Kuprevičiaus įskambinti šie M. K. Čiurlionio kūriniai: Muzikos bruožai, Trys preliūdai, Noktiurnas ir liaudies dainos "Bėkit bareliai" variacijos.

Minėta plokštelė pasirodys rinkoje rugsėjo mėn. pabaigoje. Ją gamina žinoma R C A "Victor" firma. Plokštelės (long playing 33 1/2 RPM) kaina su pašto išlaidomis Š. Amerikoje ir Kanadoje — 5 dol.

Plokštelė įdėta į atitinkamą voką papuoštą iš vienos pusės paties M. K. Čiurlionio grafika, iš kitos — pianisto A. Kuprevičiaus nuotrauka. Taip pat voke yra ir trumpos abiejų menininkų biografijos. Dalis plokštelių ir vokų turi tekstą lietuvių kalba, kita dalis — anglų.

Išleidžiama šią plokštelę ALB Clevelando apylinkė nori prisidėti prie lietuviškos kultūros ugdymo ir jos garsinimo, nes M. K. Čiurlionio kūryboje atsispindi lietuvių tautos dvasia išaugusi ir giliai susijusi su mūsų gimtuoju kraštu. Todėl įmonės, organizacijos ir pavieniai asmenys prašomi padėti šią plokštelę platinti arba bent ją įsigyti.

Visos informacijos platintojams suteikiamos šiuo adresu: Mr. J. Nasvytis, 771 East 91 St., Cleveland 8, Ohio.

Norintieji įsigyti šią plokštelę siunčia šią atkarpą:

Prašau atsiųsti M. K. Čiurlionio piano kūrinių plokštelę.
Vardas ir Pavardė .....
Tikslus adresas: .....
Egz. skaičius: Lietuvių k. ....
anglų k. ....
Priedu \$ ..... (čekiu, pašto perlaide)
Parašas .....

Kas žinotina perkant ūkį

Dažnas lietuvis išeivis, susitaupęs kiek pinigų, stengiasi įsigyti nejudomo turto — namus, ūkį ar kt. Pastaruoju metu vis daugiau lietuvių, ypač buvusių ūkininkų, žvalgosi į ūkius. Ar gyvenamas laikas parankus sutauptoms sudėti į ūkį, ar jas kitaip kaip sunaudoti, klausimas vertas rimto svarstymo. Apsisprendusiam pirkti ūkį, patartina žinoti čia pateikiamas sąlygas. Aklas ūkio pirkimas neretai nuveda pirkėją į didelius nuostolius. Tik iš anksto ištyrus ir ūkiškai įvertinęs visas pasirinkto ūkio gerąsias ir blogąsias puses, pirkėjas gali būti tikras pasisekime.

Perkant ūkį, turi būti aiškiai nusistatyta ar norima kad, ūkis būtų vienintelis pragyvenimo šaltinis, ar kad jis būtų tik parama prie kito kurio turimo ar numatomo pajamų šaltinio. Pirmu atveju ūkis turi užtikrinti šeimai pilną pragyvenimą, o antruoju atveju — turi būti pragyvenimo pakankama parama.

Ūkis turi ne tik užtikrinti šeimai gerą pragyvenimą, bet suteikti jai ir jaukų, malonų žydinį. Smagu gyventi ir dirbti ūkyje, esančiame prie gero susisiekimo su miestais, gražioje gamtos aplinkoje ir geroj kaimynystėje. Lietuviui geriausia kaimynystę sudarytų jo tautiečiai lietuviai. Kur to atsiekti negalima, reikia pirkti ūkį bent tokioje aplinkoje, kur kaimynai, religijos, rasės ir papročiai atžvilgiu būtų kuo artimiausi lietuvių širdžiai.

Vietinėse sąlygose, daugiausia pajamų duoda specializuoti ūkiai: pieno, mėsinių galvijų, paukščių, daržovių, sodų ir kt. ūkiai. Kai kada geriausia verstis mišriu ūkiu. Ūkio linkmę nulemia įvairūs faktoriai: klimatas, susisiekimas ir nuotolis nuo rinkos, produktų poreikis ir kainos, darbininkų pasiūla ir algos, kenkėjai (augalų ligos, vabzdžiai), paties ūkininko patyrimas ir pomėgis ir daugelis kitų. Pasirenkant ūkio linkmę, šie faktoriai turi būti svarstomi rimtai. Nepatartina pirkti ūkį, neturint aiškaus vaizdo, kaip šis ūkis galėtų būti naudojamas pelningiausia.

Retas kuris pirkėjas pagėgia mokėti visą ūkio kainą grynais. Dažniausia perkama ilgalaikiu išsimokėjimu, iškart įmokant nuo 1/5 iki 1/3 sutartos sumos. Kaip ten bebūtų perkama — grynais ar išsimokėjimu, svarbu kad pirkėjas jokiū būdu neįvestuotų visą turimą kapitalą.

V. B.

o pasilikty reikiamų lėšų inventoriumi įsigyti, ūkio apyvartai ir pragyvenimui, kol ūkis duos pajamų.

Ūkiams pirkti paskolas teikia: Federal Land Bank, The Farm Security Administration, G. I. Bill of Rights (veteranams), buvę ūkio savininkai, vietiniai pamiškiai ir kt. Prieš imant paskolą, išsiaiškinti, kur galima pasiskolinti geriausiomis sąlygomis.

Patarties rodo, kad ūkiai, didesni kaip vidutiniai yra pelningesni. Tačiau nereikia pamiršti, kad ūkio pelningumas labai dažnai pareina ne vien tik nuo jo didumo, bet ir nuo daugelio kitų faktorių. Tat būtų didelė klaida, neturint pakankamai lėšų dideliu ir geram ūkiui nusipirkti, pirkti didelį, bet prastą, nualintą ar šiaip mažavertį ūkį. Mažas, bet geras, ūkis teikia daug daugiau pasekmingo ūkininkavimo galimumų, kaip didelis, bet prastas ūkis. Užtenka tik prisiminti nekilnojamo turto mokesčius: menki ūkiai, lyginant jų gamybinį pajėgumą, moka didesnius mokesčius, kaip tokio pat dydžio geresni ūkiai, ypač jei toks blogesnis ūkis yra geresnių ūkių apylinkėje.

Daugiau laimima, perkant ūkius geresnėje, turtingesnėje apylinkėje, kur dauguma ūkininkų ūkininkauja pasekmingai. Tokios apylinkės, paprastai, esti prie geresnių kelių, aprūpintos elektra, telefonu, bažnyčia ir mokykla.

Vienas svarbiausių faktorių, į kurį tenka kreipti ypatingą dėmesį pasirenkant ūkį, tai dirvožemis, jo rūšis ir derlingumas. Labai dažnai ir tam pačiam ūkiui žymūs pajamų šaltiniai. Ganyklos vertė pareina nuo to, kiek galvijų (gyvulių) ganiavos laikotarpį joje išmaitinama. Gerą ganyklą, aprūpintą pakankamu kiekiu gero vandens, yra svarbi priemonė geram pieno ūkiui. Kita vertus, ganyklos turi turėti mažą vertę ūkiui, jei nenumatoma verstis pieno ar mėsinių galvijų auginimu.

Vertinant mišką, reikia atkreipti dėmesį į tai, ar jis nepersilapys, per istisus metus ar tik žiemą teįvaizduojamas, kokie medžiai, kokio dydžio ir tankumo auga. Geras miškas aprūpina ūkį kuru ir teikia šiaip papildomą pajamų.

Laukų paskirstymas ūkyje, jų forma ir dydis — kitas svarbus faktorius įvertinant ūkį. Modernios žemės ūkio mašinų geriausia ir pigiausia naudojamos didesniuose stačiakampiuose plotuose. Tokiuose plotuose mašinoms tenka rečiau apsisukti, tad mažiau laiko sugaištama, mažiau jėgos suvartojama. Tokių plotų aptverimas pigiau atseina. Be to, mašinomis lengviausia dirbti lygius arba lengvo nuotakumo laukus. Perdaug banguoti laukai mažina ūkio vertę.

Gerai, kai laukai esti kiek galima arčiau sodybos, — mažiau sugaištama laiko juos apdirbant. Tačiau, jei didelio susikimo kelias kerta laukus pusiau, šokių tokių pavojų susidaro ūkininko šeimai ir gyvuliams.

Pasirenkant ūkį, daug gelbsti pirkėjo turimas ūkiškas patyrimas. Rimtas klausimas, ar verta eiti ūkininkauti, neturint tokio patyrimo. Bandymas gali būti brangiai kaštuoti.

vožemis, paprastai, kol nenusausintas ir nepagerintas, tėra mažai derlingas. Naturalus drenžas yra ne tik geresnis, bet ir pigesnis kaip dirbtinas.

Dirvožemio derlingumas nustatomas laboratoriniu būdu, analizais. Patyręs ūkininkas dirvožemio derlingumą ir rūkštumą gali įvertinti ir iš patvorių, pagriovius ir laukuose augančių piktžolių.

Labai svarbu, kad ūkis turėtų pakankamą kiekį gero vandens, reikalingo sodybai, gyvuliams ganykloje ir daržams. Ūkis, išstius metus aprūpintas geru vandeniu, yra gamybiniai pajėgesni, nes sutaupti ūkininkui daug laiko, pakelia gyvulių produkciją, daržovių derlių, teikia daugiau priešgaisrinio saugumo ir kt.

Žymia dalimi ūkio vertė pareina nuo trobesių. Jie turi proporcingi ūkio dydžiui ir gamybinėi linkmei. Perdideli ar permaži trobesiai silpnina ūkio gamybinį pajėgumą. Dažnai senųjų ūkių trobesiai, statyti, kai medžiaga ir darbo jėga buvo pigūs, yra perdideli, neatitinkanti šių dienų ūkininkavimo reikalavimų. Tokie trobesiai kasmet sukelia dides išlaidas remontui, draudimui ir mokesčiams. Trobesiai turi būti išdėstyti ūkio atžvilgiu patogiai. Geras trobesių įrengimas ir jų sodyboje išdėstymas sutaupti ūkininkui daug brangaus laiko metų būvyje.

Daržas ir sodas arti sodybos pakelia ūkio vertę, nes netik duoda pajamų, aprūpina ūkininką vaisiais ir daržovėmis, bet ir sodybą papuošia.

Perkant ūkį, verta atkreipti dėmesį ir į ganyklinius ir miško plotus, nes šie plotai dažnai esti žymūs pajamų šaltiniai. Ganyklos vertė pareina nuo to, kiek galvijų (gyvulių) ganiavos laikotarpį joje išmaitinama. Gerą ganyklą, aprūpintą pakankamu kiekiu gero vandens, yra svarbi priemonė geram pieno ūkiui. Kita vertus, ganyklos turi turėti mažą vertę ūkiui, jei nenumatoma verstis pieno ar mėsinių galvijų auginimu.

Vertinant mišką, reikia atkreipti dėmesį į tai, ar jis nepersilapys, per istisus metus ar tik žiemą teįvaizduojamas, kokie medžiai, kokio dydžio ir tankumo auga. Geras miškas aprūpina ūkį kuru ir teikia šiaip papildomą pajamų.

Laukų paskirstymas ūkyje, jų forma ir dydis — kitas svarbus faktorius įvertinant ūkį. Modernios žemės ūkio mašinų geriausia ir pigiausia naudojamos didesniuose stačiakampiuose plotuose. Tokiuose plotuose mašinoms tenka rečiau apsisukti, tad mažiau laiko sugaištama, mažiau jėgos suvartojama. Tokių plotų aptverimas pigiau atseina. Be to, mašinomis lengviausia dirbti lygius arba lengvo nuotakumo laukus. Perdaug banguoti laukai mažina ūkio vertę.

Gerai, kai laukai esti kiek galima arčiau sodybos, — mažiau sugaištama laiko juos apdirbant. Tačiau, jei didelio susikimo kelias kerta laukus pusiau, šokių tokių pavojų susidaro ūkininko šeimai ir gyvuliams.

Pasirenkant ūkį, daug gelbsti pirkėjo turimas ūkiškas patyrimas. Rimtas klausimas, ar verta eiti ūkininkauti, neturint tokio patyrimo. Bandymas gali būti brangiai kaštuoti.

LAISKAS REDAKCIJAI

Neatspaudus mano laiško "Sandaroje", prašau jį atspausinti Tamstos redaguojamoje Dirvoje.

Su gilia pagarba
Z. Jankauskas,
Philadelphia

Gerbiamieji,

Kaip žinau "Sandara" yra sandariečių organizacijos organas, kuriam atspindi tos organizacijos darbai ir veikla. Kadangi "Sandara" ir patys sandariečiai yra tarpiniai susiję su Tėvynės Myletojų Draugija jau per daugelį metų, tai "Sandara" tolygiai tarnauja kaip organas ir TMD reikalams. Todėl prašau ir man duoti vietos LAISVOJE TRIBŪNOJE, kaip buvusiam TMD veikėjui, pasisakyti tos draugijos reikalais.

Jau kelintą kartą skaitau "Sandaroje", kad TMD ruošiasi rinkti medžiagą ir leisti Lietuvos Istoriją. Užsimojimas reikšmingas ir darbas nelengvas, tačiau man atrodo, TMD imasi ne savo darbą dirbti. Iš pasikalbėjimo su kitais, senesnės kartos veikėjais ir buvusiais tos draugijos nariais, aiškėja, kad ir jie tokią pat nuomonę turi, kaip ir aš. Kitais žodžiais tariant, mūsų nuomonės supuola, kad TMD imasi ne savo darbą dirbti.

Kaip žinome TMD yra Amerikos Lietuvių organizacija. Ji yra atlikusi savo gyvenimo eigę nuo 1896 metų daug darbo apšvietoje, ne tik savo narių tarpe, bet ir nepriklausanti jai, kurie įsiekio apšvietos iš jos leidžiamų ir slaptai įvežamų knygų, maskoliams draudžiant lietuvių spaudą leisti ir ją skaityti. Man rodos, kad TMD pakankamai ir patenkinamai savo apšvietos darbu padėjo kaip saviems nariams, taip ir Lietuvoje gyvenantiems lietuviams.

Per paskutinius pusę šimtų metų laikas labai pasikeitė. Kad TMD organizavosi ir ruošėsi knygas leisti ir kitokį kultūrinį darbą dirbti, tada visų lietuvių padėtis buvo kitokia, negu kad dabar yra. Jiems labai reikėjo apšvietos, ir kaip tik TMD buvo tuo laiku tos apšvietos organizuotoja, drauge su kitomis tos rūšies organizacijomis ir pavieniais apšvietos ir kultūros darbuotojais. Ji tą savo užduotį jau atliko. Jos vieton susikūrė naujos knygos leidimo organizacijos, kurios pripildė, ir dar vis pildė, visokiais pavadinimais knygų lentynas, iš kurių skaitytojai gali pasirinkti skaitymo pagal savo skonį.

Lietuvai pagyvenus 22 metus nepriklausomu gyvenimu jį paruošė užtektinai išmokslintų ir visai mokyty jos sūnų ir dukrų, nors laikinai išlaikytų po pasaulį, kurie rūpinasi jos istoriniais dalykais ir reikalais, neprašant ir nereikalaujant mūsų senutės TMD organizacijos imtis jų darbo. Jiems daug arčiau ir priderčiau tas darbas atlikti priklauso. Pagaliau jau yra išleisti Lietuvos istorijų.

Kaip minėjau TMD yra Amerikos lietuvių organizacija. Jai tiktų ir priderėtų AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJA išleisti, kurios šio krašto lietuvių dar neturi. Tiesa, yra vieno kito autoriaus parašyti trumpi istoriniai bruožai, bet jie tikros istorijos neatstoja.

Teko skaityti spaudoje, kad mūsų "kaimynai" lenkai renka savo gyvenimo veiklos šiame krašte ir nuveiktų darbų medžiagą Amerikos Lenkų Istorijai leisti. Žydų kolegija "Dropsie College" vadinama, paskelbė, kad ji taip pat rengia 300 metų senumo medžiagą nuo pirmųjų žydų įvažiavimo į šį kraštą AMERICAN JEWISH HISTORY leisti. Ką kitų tautų žmonės, čia gyvenantieji veikla, neteko patirti. Reikėtų ir mūsų neati-dėliojant panašaus darbo imtis.

Lietuviškoje Bakužėje apsilankius

Brockton Fair (žemės ūkio paroda) pradėta prieš 79-rius metus "The Brockton Agricultural Society" šandien yra išaugusi į didžiulę Naujosios Anglijos žemės ūkio parodą, kuri kasmet rudenį sutraukia dideles lankytojų minias, pasižiūrėti Amerikos žemės ūkio ir moderniosios gamybos laimėjimų.

"THE INTERNATIONAL VILLAGE"

Tarp įvairių parodos skyrių vienas yra paskirtas atskirų tautų meniniams pasirodymams. Čia yra pastatytos: lietuvių, italų, airių ir prancūzų sodybos. Šių atskirų tautų sodybų gyvenamieji namai yra pastatyti pagal senovinių tos tautos statybos stilių ir išpuošti tautinė liaudies meno ornamentacija. Kiekviena tautybė savo bakužės viduryje įrengusi taip, kas labiausia reprezentuoja tos tautos kūrybą ir kas yra būdingiausia jos liaudies mene.

LIETUVIŠKOJI BAKUŽĖ

Didžiausią parodos lankytojų dėmesį laimi mūsų liaudies meno kūriny, stovinti prie pat centrinio įėjimo į parodą. Čia žiūrovo dėmesį tuojau atkreipia tarp Amerikos ir Lietuvos vėliavų esantis, svetimšalio akiai nematytų ornamentų kryžius, rodantis kelią į lietuvišką sodybą.

Iš tikrųjų, Bakužės valdyba, kurią sudaro: Dr. A. Vaitkus — pirm., M. Kemzūra — vicepirm., Pr. Stripinis — sekr., A. Strumskis — išd., parodė daug sumanumo ir kūrybinio darbo, kol ją įrengė ir padarė lietuviškojo liaudies meno paminklų svetimoje žemėje. Kad mūsų Bakužėje turėtų gal didžiausią pasisekimą kitų tautų sodybų tarpe, tai rodo ir didžiausias lankytojų skaičius ir gražūs atsiliepimai pačios Brockton'o Fair vadovybės ir "The Brockton Agricultural Society".

Kad lietuviškoji Bakužė teiktų pasigerėjimą žiūrovams, kasmet jos vidaus papuošimu rūpinasi šių žmonių sudarytos komisijos:

1. Parodos Komisija: P. Višcinis — pirm., E. Bludnickas ir A. Bravis nariai;
2. Programos Komisija: A. Jurgelionis, A. Barulis, M. Gofensas.

LIETUVIŠKOS BAKUŽĖS VIDUJE

Pasukę takelių pro lietuvišką kryžių atsiduriame jos viduje. Čia lankytojas supažindinamas su Lietuvos geografine ir istorine padėtimi, kuri pavaiduota sienoje kabančiame geografiniai — digraminiame spalvotame žemėlapyje.

Priešingoje žemėlapiui pusėje yra lietuvių liaudies medžio drožinių kampelis, tai prof. Končiaus rankų darbų mažutis muziejus. Kruopščiai ir meniškai išdrožinėti miniatūriniai lietuvių kryžkelių Rūpintojėliai, originali tik Lietuvoje žinoma kryžių ornamentacija, gyvenamųjų bei darbo įrankių papuošalai, daugiausiai sutinkami ir būdingi atskiroms Lietuvos provincijoms. Šis skyrius patraukia didelį žiūrovų dėmesį.

Sekantis skyrius paskirtas pavaiduoti lietuvių liaudies audimo menui. Lankytojų akis vilioja margų raštų lietuviški kilimai — p. Tamošaitienės darbai. Lietuviškos staltiesės, spalvingos juostos, siuvinėti kaklaraiščiai, stilingi tautiniai rūbai, skaros ir t.t., visa tai, kas yra charakteringa mūsų liaudies rankdarbių ir audimo mene.

Bakužės kiemelyje esantis lietuviškų užkandžių paviljonas, kur svečiai stiprinasi ir vaishin-damiesi dalinasi patirtais įspūdžiais su savo pažįstamais ir

amerikiečiams, klausydami esančių lietuviškų melodijų garsų. Dažną svečių nustebina Ciurlionio Ansamblio koncertų dainų ištraukos, girdimos per garsoakalbių. Tai St. Grabliauskas, Radio Importing Agent, Bakužės svečių malonumui čia įrengęs savo radio aparatūrą ir iš juostelių transliuoja "Ciurlionio" koncertą, įrekorduotą Washington, birželio saskrydžio metu.

Bendrai "Tarptautinio Kaimelio" aplinkoje mūsų Bakužė yra dėmesio centre ir tuo puikiai reprezentuoja lietuvių ir lietuviškąją liaudies kūrybą svetimųjų akyse Vizbaras-Sūdavas

Po 14 metų

Rugsėjo 17 dieną suėjo 14 metų, kai Sovietų Sąjunga, sąmokslė su Hitleriu iš pasaulio puolė ir pribaižė su nacijs tuo metu kovojusią Lenkiją.

New Yorko lenkų dienraštis "Nowy Swiat" paskelbė užsienio reikalų viceministerio Bedell Smith pareiškimą, padarytą tos nelemtos sukakties proga.

Štai pilnas to pareiškimo tekstas:

"Kai 1939 m. rugsėjo 17 dieną Sovietų Sąjunga, sulaužiusi iškilmingą nepuolimo sutartį, įsiveržė į Lenkiją, Sovietų vadai savo žygius teisinio teigdami, kad Lenkijos valstybė ir valdžia liovėsi egzistavusios.

"Šio pareiškimo ciniškumas buvo aiškus lenkų tautai jau tada, bet dar didesniu klaukumu išryškėjo, kai pasaulis sužinojo nacių ir sovietų 1939 m. rugpjūčio 23 dienos slaptyjų susitarimų protokolo turinį.

"Juose naciai ir sovietai, kaip sąmokslu dalininkai sutarė tarpusavy pasidalinti Lenkiją ir Baltijos Valstybes."

Amerikos užsienio reikalų viceministeris Bedell Smith pareiškimą baigia šiais žodžiais:

"Minėdami šio totalitarų sąmokslu 14-ąją sukaktį mes turime pareikšti pagarbą pagarsėjusiam didvyriškumui lenkų tautos, kuri yra tragiškai priversta kas kartą naujai rodyti pasauliui, kad ji niekada nepasiduos tirionijai.

"Mes taipgi turime pasiųsti sukurimui sąlygų, kuriose lenkų tauta galėtų atgauti pilną laisvę. Galop, užtikrinkime lenkų tautą, kad Jungtinės Amerikos Valstybės niekada nesutiks su sovietine diktatūra Lenkijai".

DIRVA

atlieka įvairius spaudos darbus. Jūs galite pigia kaina atsispausdinti profesines korteles, įvairius blankus, vakarams bilietus, vestuvių pakvietimus, plakatus ir kt.

Užsakymai priimami ir paštu.

DIRVA — 1272 East 71 St.
Cleveland 3, Ohio
Telef.: HE 1-6344

Šis būtinumas yra taksuojamas augščiau už daugiausia liuksusų

Taksai daug pakelia jūsų telefono sąskaitas. 15% federalinių taksų yra pridėdama prie jūsų vietinio patarnavimo sąskaitos ir prie ilgos distancijos už mažiausiai 25 c. Tai yra augščiau kaip federaliniai taksai už TV aparatus. Kiti vietiniai vieši įrenginiai ir patarnavimai, kaip autobusai, gasas, šviesa ir vanduo visiškai tokių taksų neturi!

Už ilgos distancijos šaukimą kainuojančius 25 c. ar daugiau, jūs mokat 25% federalinių taksų. Tai yra augščiau negu taksai už liuksuso taksus kailiams, brangenybėms ir užieigoms.

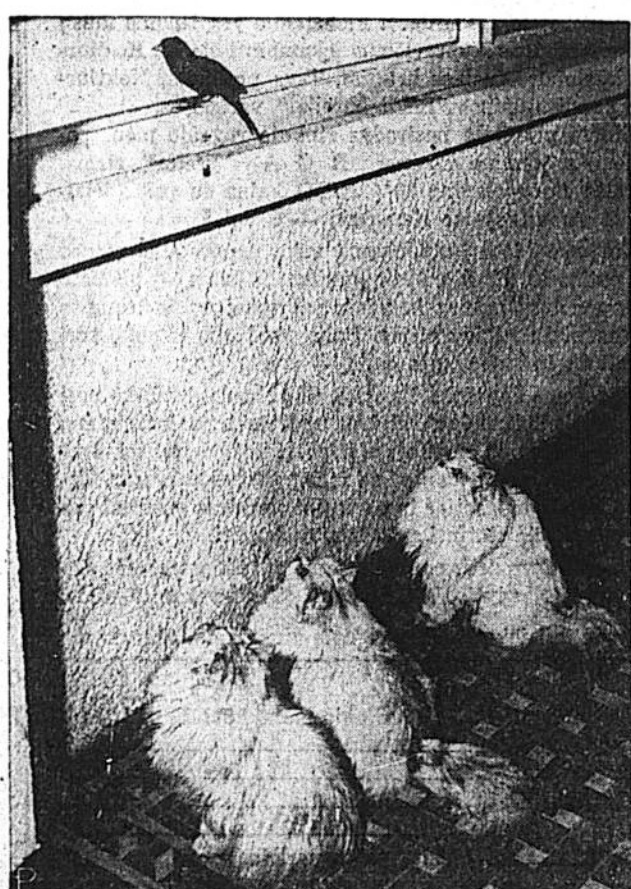
\$15 įnašų taksų per metus už telefoną

Federaliniai didelių įnašų taksai kainuoja jums... jūsų klientams... vidutiniškai \$15 per metus už kiekvieną mūsų aptarnaujamą telefoną. Jei šie taksai būtų nuimti, tai reikštų tikrą sutaupymą jūsų telefono sąskaitoje.

Telefono didelių įnašų taksai buvo įvesti per karą — 1944 m. su mintimi, kad jie būtų panaikinti po šešių mėnesių karui pasibaigus. Bet jie vis dar figuruoja... pridėdami prie jūsų telefono naudojimo kainos.

Mes suprantame, kad valdžiai reikalinga mokesčių. Kaip kitos pramonės, mes mokame federalinius pelno ir kitus taksus. Šie taksai vidutiniškai buvo \$16 už telefoną per metus. Jūsų didelių įnašų taksai yra pridėdami prie tų kitų taksų. Tikrai, jūsų telefonas neturėtų būti taksuojamas augščiau už kitus reikmenis. Aišku, jis neturėtų būti priskirtas prie liuksuso.

THE OHIO BELL TELEPHONE COMPANY

Didelis rūpestis trims katinams kaip pasigauti ant lango nutusų paukščiuką...

KAS
UŽSISAKĖ
DIRVĄ —
TAS NESIGAILĖJO!

Atsiliepė žirkles

Arba: "Andrius Valuckas ir komunistai"

Andrius Valuckas ("Naujie- nose", rugs. 14) atsiliepė į "Dir- vos" 36 nr. paskelbtą pranešimą iš Europos, kuriame buvo atpa- sakota, kaip bolševikai dabar atvirai girtasi buvę vadinamųjų Suvalkijos riaušių inspiratoriais. Autoriaus pastaboje ten ir buvo pasakyta, kad tose bolševikų kal- bose per Vilniaus radiją yra ne- maža pasigyrimo, bet yra ir tie- sos.

A. Valuckas, savo straipsnyje "Dirva ir komunistai" tvirtina, kad komunistai su tomis riaušė- mis neturėję nieko bendra, kad tai yra tik tuščias jų pasigyrimas, ir kad pripažinti tam pasi- gyrimui nors kiek tiesos esą pūsti Maskvos dūdon... O pra- deda jis savo straipsnį apkaltin- damas "Dirvą", esą ji savotiš- kai iškraipiusi "Eltos" praneši- mą...

Kalbamas pranešimas buvo įspausdintas "Dirvos" rugs. 3 d. numeryje, kuris įspausdintas rugs. 2 d. Savaiame suprantama, jis buvo gautas anksčiau, dar prieš rugsėjo 1 d. O "Eltos" biu- letenyje tuo klausimu yra tik kelių eilučių pranešimas (visi-škai be Vilniaus radijo kalbos iš- traukus), įdėtas "Eltos" rugsėjo 1 d. biuletenio laidoje, kuri čia negalėjo būti gauta anksčiau, negu kalbamas "Dirvos" nume- ris buvo išleistas. Taigi "Dirva" čia jokio "Eltos" pranešimo ne- galėjo iškraipyti, kadangi ji jo visiškai net neturėjo; tikriaus pa- sakius, tokio pranešimo, kurį būtų buvę galima kaip nors "kraipyti", tuo reikalu nei ne- buvo. A. Valuckas galėtų su- prasti, kad Europoje ne vien "El- tai" yra įmanoma kartais nu- girsti, ką Vilniaus radijas kal- ba...

Pripažįstant bolševikų pasigyr- rimams tam tikrą dalį tiesos, yra konstatuojamas senia žino- mas faktas. Išnaudodami ekon- ominius sunkumus, susidariusius tuo metu Lietuvoje iš dalies dėl bendros pasaulinės ekonominės krizės, ir iš dalies dėl Vokietijos nacių tyčiomis organizuoto ekonominio spaudimo prieš Lie- tuvą dėl konflikto Klaipėdos klausimu, kai kurie politikai — jų tarpe ir Andrius Valuckas — ryžosi sukelti bruzdėjimą poli- tiniiais tikslais. Jų intencijos, aišku, nebuvo komunistinės. Bet komunistai pačiuo pat kibirkštį į savo rankas ir gabiai sukurstė gaisrą, turėjusį apgailėtinų, kaikur tragiškų pasekų.

Mes nemanome, jog A. Valuc- kas ar kiti to bruzdėjimo pradi- ninkai būtų norėję, kad būtų ar- domi keliai, naikinamas valsty- bės turtas (telefonų linijos), naikinamas privatus, daugiaus- sia nieko nedėję lietuvių ūkinin- kų turtas, ar kad bruzdėjimas išsiliėtų į tragišką pasibaig- sius kelis susirėmimus. Bet taip atsitiko. Kodėl? Ar tai ūkininkų ar kitų bruzdėjimo organizato- rių sąmoningumo dėka?

Mes manome, kad ne. Mes manome, kad taip atsitiko tik todėl, kad komunistai, nors ir neturėdami įtakos plačiose ma- sėse, gudriai pasinaudojo įkai- tintomis nuotaikomis ir bruzdė- tojams pakio savo "dūdelę". Ir jeigu čia galima kalbėti apie pū- timą Maskvos dūdon, tai ne kas kitas, kaip A. Valuckas yra vie- nas iš jų, kurie, gal ir netyčia, gal ir nenoromis, anuo metu į tą Maskvos dūdą yra stipriai pū- telėję...

Pripažinti, kad taip buvo, ne- ra koks nors patarnavimas Mas- kvai. Tas tariamas patarnavi- mas yra tik A. Valucko baubas, tikslu pateisinti savo anų metų suklupimą. Net ir jo suklupimas nėra kokia ypatinga gėda visai Lietuvai. Tai buvo anais laikais

visuotinis reiškinys, kada ant- nekaltos ir labai jau demokra- tiškai nudažytos "Liaudies Fron- to" meškerės kibo daug viso pasaulio politikos žmonių. Tai buvo po visą pasaulį paplitusi daugelio vadinamųjų "kairiojo sparno" politikų silpnybė (tuo metu daugeliui tai atrodė didelė stiprybė...).

Mes net nelinkstame skaityti didelių nuopelnių vadinamie- siems "dešiniųjų nuotaikų" po- litikams, kad jie vengė tos "Liaudies Fronto" meškerės. Gal tai buvo ir "aiškiaregystė", gal tai buvo ir "išmintis", bet greičiausiai tai buvo paprastas savisaugos jausmas, kadangi tie "Liaudies Frontai" buvo gi at- virai nukreipti ne prieš ką kitą, kaip prieš juos... Jiems juk ta meškerė nei nebuvo taikoma, tad nenuostabu, kad jie ant jos ir nekibo.

Panašių dalykų atsitika dar ir šiais laikais. Prisiminkim tik neseniai pasibaigusį streiką Prancūzijoje, kuris ekonomiškai silpnai Prancūzijai kaštavo mi- liardus frankų nuostolių. Pra- dininkai buvo socialistai ir ka- talikai, o netrukus pasirodė, kad CGT profsąjungų vadovybėje lizdus susisukę komunistai paki- šo savo "dūdelę" ir pradininkai vos ne vos besuvaldė toli už jų intencijų išplitusį gaisrą... Ir Lietuvoje tada įvyko tokia prak- tiška pamoka, kurios, deja, A. Valuckas ligi šiol nepajėgė su- prasti. Na, jo paguodai turime pripažinti, kad pasaulyje jis dar ne vienas toks...

Anot Valucko, jokių "Liaudies Fronto" šūkių Suvalkijos bruz- dėjime nebuvo. Buvę tik demo- kratinį laisvų, "fašistinių" sa- vivaldybių panaikinimo reikala- vimai, iškelti ne kieno kito, kaip buvusio demokratinio Preziden- to ir Ministerių Pirmininkų lū- pomis.

Nei komunistams anuo metu nereikėjo, kad būtų reikalauja- ma jungtis prie Sovietų Sąjun- gos, kad būtų įvesta sovietinė tvarka. Jie ne kvaili, jiems juk buvo aišku, kad su tokiais šū- kiais jie pritarėjų neturės. Bet jų gi tikslas buvo ne kas kita, kaip pats sąmyšis. Kokiais šū- kiais jis bus sukeltas, jiems juk buvo vistiek. Sudrumsk vande- nį, o jie jau žinos, kaip žuvį gaudyti. Ir jei netgi buvę preziden- tai ar ministrai pirminin- kai ėmėsi sąmyšio kėlimo dar- bo, tai ko komunistams daugiau bereikėjo? Visa kita jie jau sten- gėsi atlikti patys, ir tai kiek ga- lima ne savomis, o sukurstyto, daugumoje atveju visai geros valios žmonių rankomis. Tad ir suprantama, kodėl ne patys ko- munistai, o A. Valuckas ir kiti pateko į kalėjimą. Pateko ma- rionetės, o siūly traukytojai liko užkulis, nesučiupti... Už tai saugumo organus gal būtų ga- lima kritikuoti, bet neturime pa- kankamai duomenų, kad galėtu- mės spręsti, ar jie viską pada- rė, ką galėjo, ir aniems sučiupti, ar tik dėl nestropumo to nesu- gebėjo.

Dar viena "dūdelė", kurią A. Valuckas nebe pirmą kartą gro- ja, tai yra "fašistinis" rinkimų įstatymas, kurį, esą, bolševi- kams buvę taip lengva panau- doti savo tikslams, padarius vos "nedidelius pakeitimus". Su- prask, Suvalkijos riaušėse buvo kovojama prieš tą įstatymą, ir jeigu būtų iškovotas kitoks rin- kimų įstatymas, tai bolševikai, ko gera, gal būtų net nebepajė- gi "Liaudies seimo" rinkimų suor- ganizuoti...

Šis tariamas "palengvinimas" bolševikams yra tuščiausias bur- bulas. Lyg bolševikai nesugebė- jo susitvarkyti sau reikiama

prasmę rinkiminių įstatymų, pa- vyzdžiui, Čekoslovakijoje... Iš kitos pusės, Lietuvoje bolševikų rasti rinkimų įstatymai esmėje buvo kaip tik nepalankesni bol- ševikų reikalui, negu daugelis klasiškai demokratinį rinkimi- nių įstatymų. Juk, jeigu bolše- vikai būtų pabandę atlikti rin- kimus įstatymo nepakeitę, t. y., būtų pavadę kandidatus siūlyti vietos savivaldybėms, toms ku- rias jie rado — ar būtų buvę bent vienas bolševikams reika- lingas asmuo net į kandidatus patekęs, nekaltant jau apie iš- rinkimą? Jie galėjo sau reika- lingą seimą išrinkdinti tik radi- kaliai pakeitę to įstatymo esmi- niausias dalis. Jie tą ir padarė, kaip, be abejo, būtų padarę su bet kokių kitokių įstatymu.

O kad kalėjime komunistai A. Valuckui ir jo nelaimės drau- gams siūlė dėtis į jų kompaniją, net siūlydamiesi pilnai kompen- suoti visus nuostolius (susida- riusius iš tos, kad ir nenorėtai jiems padarytos, malonios tal- kos), tai tas tik liudija, kad ko- munistai A. Valucko "nuopel- nais" buvo visiškai patenkinti ir atvėrė už tai duris į savo tarpą. Tačiau A. Valuckas ir kiti pro- tas duris nėjo.

Išmintingai padarė. Be abejo, visų pirma jie tikrai suprato, kad jiems ten ne vieta. Ir dar daugiau — jeigu jie tatau būtų padarę, jie tuo būtų lyg ir prisi- pažinę buvę komunistų bendri- ninkai, o tai būtų tik apsunkinę jų padėtį politiskai ir teisiskai. Net ir tikras komunistas, jeigu dar nepagautas toks buvęs, to- kiose sąlygose greičiausiai būtų išsiginęs komunistų ir nebūtų rizikavęs dėtis į jų būrį kalėji- me. Ypač, kad materialinė to nauda nebuvo taip jau labai svarbi: maistas Lietuvos kalėji- me buvo patenkinamas, o pa- įvairinimo buvo galima gauti ir iš šalies, nebūtinai tik iš komu- nistų rankų, tad tikrai buvo iš- mintingiau komunistų "suorgani- zuotą maistą demonstratyviai išmesti pro langą.

Bet nereikia stebėtis, kad po to bolševikai A. Valucką irgi areštavo ir jo nuopelnų nebepr- pažino. Jie žinojo, kad A. Val- luckas, organizuodamas Suval- kijos neramumus turėjo kitus, ne komunistų tikslus, o jei ir patarnavo, tai tik taip jau išėjo pačių komunistų, o ne Valucko ir kitų jo bendradarbių noru. Jei jis po to būtų prisidėjęs į komunistų ratelį, dalykai, be abejo, būtų buvę kitaip verti- nami. Bet kai neprisidėjo, tai jis bolševikų akyse tegalėjo bū- ti vertinamas, kaip jų fronto d e z e r t y r a s. Bolševikų kalėjime atsidūrė ne tik buvę jų priešai, ar buvę atsitiktiniai jų talkininkai, bet taip pat ir buvę net uolūs jų bendradar- biai: buvę komjaunimo sekre- toriai, agitatoriai, netgi buvę partijos nariai, jeigu tik jie ne- išlaikė tvirtai iki okupacijos ir kur nors susvyravo, pvz., pate- kę į darbo stovyklą padavę ma- lonės prašymą, ar šiaip nustojo veikę ir nebeatiklinę jiems už- dedamų pareigų. Tiems bolševi- kų tardytojai buvo kaip tik griežčiausi, o jų likimas buvo žiauriausias.

Taigi A. Valuckui nėra didelio pagrindo girti, kad bolševikų tardytojas jam neprisegė me- dalio už Suvalkijos riaušių orga- nizavimą. Jis tada jų akyse jau buvo nebe naudingas maura- s, ir netgi "išdavikas", nes kovojo prieš "bendrą ūkininkų - komu- nistų frontą". (Taigi, prieš "bendrą frontą", apie kurį girdi, nei kalbos nebuvo, anot dabar- nio A. Valucko teigimo...).

Išvadoje mums atrodo visi-škai aišku, kad A. Valuckas savo laiku turėjo nemazą nemalonu- mų didele dalimi per nelemtą klaidą. Jis ryžosi kovoti prieš tuo metu buvusią Lietuvos val- džią. Tai gali būti pagirtinas užsimojimas, jeigu valdžia nu- siplėnė pasipriešinimo. Bet tai

Gydytojai, pats pasigydyk!

"Naujių" Laisvoje Tribūno- je (rugsėjo 15) buvo įdėtas Č. V. Daršaus straipsnis, kuriame gana tiksliai atvaizduotas "eilinio lietuvių" mąstymas klausimu "Kada gi baigsis šaltasis ka- raras tarp lietuviškų politinių veiksmų?" Jo išvada, kaip ir daugelio: įgrįso, liaukitės, pra- dėkite ką teigiama veikti!

Bet skirtingo dėmesio vertas yra redakcijos priedas prie to straipsnio, kurį čia ištais ir pa- kartojame:

Gerb. straipsnio autorius visai nepalietė klausimo, ku- ris plačiai lietuvių visuome- nei rūpi gal daug labiau, negu tai, ar diplomatai privalo "su- bordinuotis" VLIKui, ar turi kokią vertę vadinamieji "Ky- bartų aktai" ir ar pagrįstos įvairios p. Lozoraičio preten- zijos. Visuomenė daug labiau rūpi žinoti ar šiais Lietuvos tragedijos laikais turi kokią balsą laisvajame pasaulyje lietuvių tauta?

Visi džiaugiamės, kad dar tebėra išlikusios kai kuriose Vakarų šalyse Lietuvos pasi- untinybės. Bet jos yra tik simbolis to, kad Lietuvos pa- vergimas nėra pripažintas tei- sėtu. Kaip Lietuvos laisvinimo veiksmas, tie diplomatijos li- kučiai buvo ir tebėra pasy- viausi už visus. Tačiau, kai jie prabyla, tai kartais susi- doro įspūdis, kad dabartinis

vistiek rizikingas užsimojimas. Tai užsimojimas, A. Valuckas, be abejo, suprato (ar bent tu- rėjo suprasti), kuo jis rizikuoja. Čia visada stovi prieš akis: lai- mėti ar nukentėti. Nelaimėjo, tad nukentėjimo sunku buvo iš- vengti... Taip yra visur — net ir labai demokratinėje santvar- koj. Tik jo klaida buvo ta, kad tardamasis s a v o s u m a n y m ā vykdytų, pateko į pinkles: pū- telėjo komunistų dūdon. Mes nenorime amžiams smerti už tą klaidą. Taip susidėjo aplinky- bės, tai seniai, praėjo, ir tą ga- lima užmiršti. Nekvestionuojam A. Valucko dabartinio griežto nusistatymo prieš Lietuvos lais- vės priešus. Tik patartumėm iš- tada įvykusio susipainiojimo, iš- to savojo pūstelėjimo komunis- tinėn dūdon, nedaryti didvyri- ško žygio ir nelipdyti to kitiems, ypač, ten, kur ta etiketė absolu- čiai nelimpa.

LIETUVIŲ DIENOS

Ilustruotas mėnesinis žurnalas, leidžiamas lietuvių ir anglų kalbomis, užsiskaitomas visiems. "Lietuvių Dienos" duoda kiekvienam numeryje per 40 puošnių, įdomių ir aktualių nuotraukų iš viso pasaulio lietuvių gyvenimo ir veiklos. "Lietuvių Dienų" kiekvienam numeryje skaitytojas ras įdomių ir aktualių straipsnių, beletristikos ir informacinės medžiagos iš pasaulio lietuvių gyvenimo. "Lietuvių Dienos" turi anglišką skyrių, parašai po nu- traukoms duodami abiems kalboms, todėl šis žurnalas prieinamas ir čia gimusiems bei kitataučiams. "Lietuvių Dienų" vienas numeris siunčiamas susipažini- mui nemokamai, prisijungus savo adresą. Metinė prenu- merata 4.00 dol. Administracijos adresas: "Lietuvių Die- nos", 9204 S. Broadway, Los Angeles 3, Calif.

TUOJ ĮSIGYKITE

Balio Gaidžiūno
knygą

VIENERI METAI IR VIENA SAVAITĖ

Šioje knygoje, prisiminimų forma, vaiz- duojami 1940 ir 1941 vergijos metai Lietu- voje.

Knyga 182 psl. Kaina 1.50 dol. Knyga gaunama: DIRVA, 6820 Superior Ave., Cle- veland 3, Ohio.

Pranešimas spaudai

Ryšium su spaudoje pasiro- džiusiomis žiniomis, kad Italijos vyriausybė yra paskutiniuoju metu pakeitusi savo nusistaty- mą Lietuvos užsienio pasų pri- pažinimo ir vizavimo reikalu, Lietuvos Pasiuntinybė prie Šv. Sosto praneša:

1. Italijos vyriausybės pažiū- ra į Lietuvos okupaciją ir Lie- tuvos pilietybės bei užsienio pa- sų, klausimą nėra pasikeitusi nuo 1948 m. Italija nėra pripažinusi "de jure" Lietuvos okupacijos, tačiau esamomis aplinkybėmis ji skaitosi su faktiną padėtimi Baltijos kraštuose. Atitinkamos italijos įstaigos, todėl, vizuoja Lietuvos užsienio pasus prisilai- kydamos specialiu, tuos pasus liečiančių, taisyklių.

2. Minėtos taisyklės numato, kad Lietuvos piliečių, norinčių atvykti Italijon, užsienio pasi- būt vizuojami Italijos konsula- tų užsienyje, atsiklausius Užsie- nio Reikalų Ministerijos Romo- je.

Einant tomis taisyklėmis Lie- tuvos piliečių norinčių išvykti iš Italijos ir prašančių išvykimo bei grįžimo vizos, užsienio pasi- būt vizuojami atitinkamų po- licijos įstaigų atsiklausius Vi- daus Reikalų Ministerijos Romo- je. Ši procedūra yra suprastina- ma ir sutrumpinama, kai išvyk- stantis asmuo praeityje jau yra gavęs išvykimo bei grįžimo vi- zas ir yra pažįstamas policijos įstaigoms.

3. Lietuvos piliečiai pageidau- ją atvykti Italijon ir jau įteikę prašymus vizoms gauti atitin- kamiesiems Italijos konsulatams, gali tuo pat metu kreiptis į Liet. Pasiuntinybę prie Šv. Sosto, ku- ri galimybių ribose mielai tar- pininkaus Italijos užsienio rei- kalų Ministerijoj bylai pagrėi- tinti. Kreipiantis kalbamui rei- kalu į Pasiuntinybę prie Šv. Sos- to reikia nurodyti bylos numerį ir datą, kada ji buvo persiųsta Romon.

VOTE FOR
Salvatore A. Precario
FOR
Judge of Municipal Court
ASSISTANT LAW DIRECTOR and FORMER ASSISTANT
PROSECUTOR

ZODIS VIENYBĖ yra palikęs tik tuščią šūkiu. Raskia vi- visuomenę atpalaiduoti nuo nervingumo.

Paskaityk savaitraštį LAISVOJI LIETUVA

Iškirpk. ir pasiųsk šį kuponą

Pavardė ir vardas .....

Adresas .....

..... Nr. ir gt.

..... miestas, zona ir valst.

Siunčiama: \$4,5 — metams, \$2,5 — pusei metų, \$1 —

dviems mėnesiams, susipažinimui — nemokamai vienas Nr.

(Reikiamą pabraukti).

LAISVOJI LIETUVA rašo tautinėmis, visuomeninėmis,

kultūrinėmis ir politinėmis temomis.

Vyr. Redaktorius Vytautas Staneika.

Leidžia Lietuvos Atgimimo Sąjūdis.

Adresas: LAISVOJI LIETUVA, 3157 So. Emerald Avenue,

Chicago 16, Ill.

Pasirink savo partnerį... ir pasiimk Coke

Apsižvalgyk. Pažįstamas rau- donas šaldytuvas yra visiškai arti, pasirodęs atgaivint jus su nepaprastu pasaulio mėgiamausio lengvo gėrimo skonių... skaniu Coca-Cola.

BOTTLED UNDER AUTHORITY OF THE COCA-COLA COMPANY BY CLEVELAND COCA-COLA BOTTLING COMPANY
"Coke" is a registered trademark. © 1953, THE COCA-COLA COMPANY

SENIAU IR DABAR

K. S. KARPIUS

PRIESAS — EISENHOWERIO PATARĖJU

Prezidentas Eisenhower, po savo atostogų vakarų kalnuose, grįžęs į Washingtoną, linksmeje nuotakoje dalyvavo prisiekimui vieno savo buvusio priešo, kurį jis pasirinko savo administraciniui patarėju Baltųjų Rūmų štaban. Vieta atsakinga; prisiekimui atliko vienas U. S. Aukščiausiojo Teismo teisėjas. Prezidentas patį pradėjo įspėjimą priešais patarėjų asmenį "būti pasirengusiu gerai, ilgai priešais, nes teisėjas tam pasirengęs", ir prisiekimui turėjo pareikšti, kad jis nėra ir nebūvo komunistas, nei fašistas nei kitos kokios organizacijos narys, kuri skelbia valdžios išvertimą, arba narys organizacijos, kuri pripažįsta streikavimą prieš valdžią. Priešais pasibėgęs, prezidentas linksmai pasakė savo naujam draugui-patarėjui: "Dabar aš turiu tave visapusiai surišęs!"

Tas naujas prezidento padėjėjas-patarėjas yra Cincinnati, Ohio, juristas I. Jack Martin, mirusio senatoriaus Taft'o dešinioji ranka jo 12 metų darbuotės šalies politikoje. Pereitą metą, rengiantis respublikono prezidento kandidato nominacijoms, Martin, dirbdamas už Taft'o kandidatūrą, buvo didžiausia Eisenhowerio prieša. Bet jis yra taip reikalingas savo plačiu žinojimu visų partijos ir šalies reikalų, kad prezidentas jį pasiskyrė į savo žaidimo tuoj po Taft'o mirties. Dabar, jį prisiekindamas, spauda skelbė, kad prezidentas jaučiasi lyg patį Taft'ą gavęs greta savęs. Užjūryje gyvenusiam, toli nuo vidaus politikos reikalų, Eisenhower'ui tokie padėjėjai dabar labai reikalingi.

KOMUNISTAI APLUPO UN

UN tribūnolas pripažino, kad 11 amerikiečių, pašalintų iš UN tarnybos įtarti komunistais, paleisti "nelegaliai". Nors jie galėjo būti neįteikiami Amerikai, bet tribūnolas paskelbė, kad jie vistiek buvo reguliariai samdyti UN tarnautojai.

Septynių tų pašalintų tarnautojų atveju, tribūnolas įsakė UN sekretoriui Hammarskjöld išmokėti po \$300 bylos kaštų ir atlyginimų, kurie eina nuo \$6,000 iki \$40,000. Keturis kitus tribūnolas įsakė UN sekretoriui priimti atgal į jų vietas. Dešimt iš tų vienuolikos, tardymo metu buvo atsisakę pasisakyti ar jie kada nors buvo ir ar yra komunistais. Vienuoliktą, moteris, prisipažino buvusi komunistų partijos nare prieš keliolika metų.

Pernai, tuometinis UN sekretorius Trygve Lie pašalino apie 40 neįteikimų amerikiečių, UN tarnautojų, senatorius McCarthy pradėjus tyrinėti komunistus UN tribūnole sprendimą griežtai užprotestavo Amerikos Legionas (buv. karių organizacija), ir senatorius Jenner, taip pat tyrinėjęs komunistų veiklą, įspėjo, kad Amerika gali sulaukyti mokėjimus savo įnašų, apie \$41,000,000, ir UN, jeigu tokios nesamones ten bus vykdomos. Tačiau Amerika priims visus UN tribūnole nuosprendžius ir sutiks užmiršti nuostolius.

LENKAI PABEGELIAI

Šiemet iš Lenkijos išspruko du lenkai, raundonosios kariuomenės lakūnai, išskridami sovietiskais "džet" lėktuvais. Jiems leista atvykti į Ameriką. Danai tuos lėktuvus grąžino sovietams.

Paskiau, vasarą, iš Gdynės laivų linijos pabėgo Anglijon lenkų transatlantinio laivo "Batory"

kapitonas, nujausdamas, kad jam artėja persekiojimai. Jį Amerika taip pat priėmė. Tuo laivu prieš porą metų išbėgo iš Amerikos vienas žymiausių komunistų, Gerhart Eisler, kai jau buvo jo byla paruošta teismui. Tas lenkas kapitonas sako, kad apie to komunisto atsiradimą jo laive sužinojęs tik kelionėje. Eilant tarptautine tvarka, pirmame laivo sustojime, atidavė jį Anglijos policijai, tačiau angliai jam leido išvykti už geležinės uždangos.

Dabar visai neseniai, Korėjoje pasidavė į amerikiečių globą kitas lenkas, ten nuvykęs kaip vertėjas lenkų komisijoje Korėjos karo pailubų sutarties patikrinimui. Kai reikėjo grįžti atgal Rusijon, po atlikto žygio, jis staiga puolėsi į amerikiečius karininkus prašydamas globos, kas jam ir buvo suteikta.

Penktas, dar svarbesnis lenkas, atsukęs nugarą Sovietams buvo neseniai atsiųstas atstovu į UN posėdį New Yorke. Jis naktį pabėgo iš viešbučio ir pasidavęs amerikiečių valdžiai ir taip pat gavo politinę pabėgimo prieglaudą.

MIRĖ LIETUVOS ŽYDAS

Clevelande šiomis dienomis mirė Jokubas Bassichis, žydų tautybės, kuris sakėsi, kad kilęs iš Lietuvos, ne kaip daugelis senesnių žydų, pabėgę iš rusų valdomų kraštų į Ameriką, kad sakėsi paeina "iš Rusijos".

Jokubas Bassichis ir lietuviška galūne pavarde turėjo. Atvyko jaunas berniokas, mirė 77 metų amžiaus, gerokai praturtėjęs. Jis įsteigė seno stiklo perdavimo įmonę, kurią išaugino į didžiausią tos rūšies įmonę Amerikoje. Ją pavadęs savo sūnui, pats užsiėmė nejudamo turto pirkinėjimu. Jo supirkti dideli žemės sklypai ir visokios rūšies pastatai guli tarp Superior ir Lakeside Ave., ir E. 9-ios iki E. 26-tos gatvių, kur buvo senoji lietuvių kolonija ir Sv. Jurgio bažnyčia.

Clevelande yra daug senų Lietuvos išeivių žydų, kurie Lietuvoje lankėsi nepriklausomybės laikais ir susipažinę su ja, nusistatė, kad jie kilę iš Lietuvos, ne iš Rusijos. Kiti žydai, žinoma, virto komunistais.

Tie rimtieji žydai dar labiau buvo pradėję kalbėti apie savo kilmę iš Lietuvos kai Clevelande apsigyveno Lietuvos prezidentas A. Smetona. Viena jų organizacija kartą buvo pasikvietusi a. a. Smetoną į savo susirinkimą paskaitai apie Lietuvą.

Kai Vokietijoje buv. pradėta žydus persekioti, Amerikos žydų organizacijos, tyrinėjusios Europos žydų likimą, vis tik sąžiningai paskelbė, kad Lietuva žydams yra "antra Amerika", kur jie turėjo visas laisves, kai kitur buvo persekiojami. Tas daugelį Amerikos senų išeivių žydų padarė Lietuvos draugais ir jie didžiavosi savo kilme.

KAIP NEGRAI VEŽIASI Į BALTŲJŲ ĮSTAIGAS

Chicagoje didelės krautuvės laikėsi nusistatymo nesamdyti negrų tarnautojų, nežūrint visų priekaištų dėl nelygybės.

Tačiau, kaip paaiškėjo iš didžiosios Marshall Field krautuvės, negrai ją apstatė šitaip: iš Pittsburgho vienas negras pradėjo susirašyti su krautuvės administracija įsiekdamas augstos administracijos vietos, kuriai reikalingus mokslo įrodymus jis turėjo ir tai vietai atitiko. Bet jis visai nepamėnėjo savo laiškuose apie savo negrišką kilmę, ir buvo sutikta jam ta vietą duoti.

Kai atvykus paaiškėjo, kad jis yra negras, krautuvės savi-

Gubernatoriaus pagerbimas Detroite

Jungtinis vietos lietuvių komitetas, vadovaujamas adv. J. Kovalskio, spalio 31 d. ruošia Michigano Gubernatoriaus M. Williams pagerbimą.

PROFESORIAUS PASKAITA

Kultūros klubo visuotiniame narių susirinkime rugsėjo 27 d. Internationaliniam Institute (kampus Kirby ir Jahn gatvės) Wyne Universiteto profesorius Nakhnikian skaitys filosofinę paskaitą.

ORGANIZACIJŲ CENTRAS

Eilė metų veikia Organizacijų Centras, kurio šeima sudaro aštuoniolika organizacijų. Centras nemaža veikia Lietuvos laisviniame darbe. Visuotinis organizacijų atstovų susirinkimas įvyko rugsėjo 26 d.

Iki šiol valdyba sudarė: pir-

ninkas atsiskakė jį priimti. Chicago negrai, kur jų užplūdę šimtai tūkstančių, savo spaudoje ir visais kitais būdais pasileido šaukti prieš tą krautuvę kaip priešingą negrams, kad neprimt tinkamų negrų tarnautojų, ir taip ilgai triukšmavo, kol krautuvė turėjo sulaužyti savo ilgametį nusistatymą. Tą negrą iš Pittsburgho, vistiek nepriėmė kaip prigivingai bandžiusį įsigauti, tačiau, patenkiniui Chicago negrų, ir išvengimui jų grąsinamo boikoto, sutiko samdyti negrus į šiaip įvairius darbus toje krautuvėje.

Tuo pačiu buvo priverstos ir kitos krautuvės samdyti negrus į darbus.

mininkas Marija Sims, vicepirmininkas — J. Brundza, išdinininkas — J. Pilka, finansų sekretorius — J. Overaitis, sekretorius — V. Staškevičius.

PABALTIEČIŲ KONCERTAS

Spalio 18 d. Tarptautinio Instituto patalpose įvyksta Pabaltiečių koncertas, Lietuvos meninė programa rūpinasi Kultūros klubas prie Tarptautinio Instituto.

"ALKA" TALKININKAUJA

Lapkričio 28 d. "Alkos" dramų kolektyvas Balfui stato komediją "Gera širdis" ir A. Škėmos pjesę "Vieną vakarą". Režisuoja aktorius J. Pusdešris. Dekoracijos - apipavidalimas V. Ogilvio.

AR DERA BALTŲ?

Detroito Lietuvių Kultūros klubas prie Tarptautinio Instituto muzika A. Kuprevičiaus koncerto pelno žadėtą dalį paskyrė Balfui.

Vietos Balfu skyriaus vadovybė "Drauge" rugsėjo 17 d. "Detroito žinios" rašo — "Tuo pačiu norėtume pareikšti, kad ateityje kitos organizacijos nenaudot mūsų vardo savo reklamai. Jeigu kas ką nori panaudoti, gali atlikti ir be jokios reklamos".

Mano galvojimui, kaip mums visiems, taip ir pastarojo Balfu skyriaus vadovybei turėtų būti svarbiau gauti daugiau aukų, o ne nepagarbiai rašyti apie aukotojus. Balfu Centras ligi šiol niekam nėra uždraudęs

skelbtis kiek kas savo uždarbio ar pareigimų pelno skiria Balfu reikalams.

Aukojimo būdas — grynai aukotojų kompetencija. Kiekvienas aukoja taip, kaip jam yra patogiau ir geriau.

Visai nesuprantama vietos Balfu skyriaus vadovybės elgesys priekaištauti Kultūros Klubui, kuris, nieko neniekindamas, ramiai dirba savo užsibrėžtą tikslą. Nejaugi turima tendencija įtraukti klubą sukūrin intrigų, dėl kurių netekome choro ir kita.

SPALIO DEVINTOJI

Vilniaus krašto lietuvių Sąjungos skyrius numato spalio devintosios dienos minėjimą spalio 10 d. A.L.B. Radijo Klubu valandėlės metu.

MIRĖ TREMTINĖ

Rugsėjo 6 d. Flinte mirė Barbara Ponelienė. Palaidota Flinto satalikų kapinėse. Paliko vyrą, dvi dukteris ir du sūnus. Mirusios brolis Mykolas Parokas gyvena Chicagoje.

Barbara Ponelienė Amerikonu šeima atvyko 1951 m. Kilimo imigrantų, ilgesnį laiką gyveno Šiauliuose ir Kaune.

ISIGIJO GYDYTOJOS TEISES

Medicinos gydytoja Martyna Miškinis, pirmoji iš lietuvių tremtinių išlaikė gydytojų praktiką egzaminus Michigano valstybėje. Džiuginantis ir malonus reiškinys.

Jūsų knygų rinkinys nepilnas, jeigu ten nėra Igno Seiniaus

RAUDONOJO TVANO

Šis veikalas pirmiausia pasirodė švedų, suomių ir danų kalbomis ir skandinavų kraštuose sukėlė didelį susidomėjimą. Lietuviškoji paties autorius paruošta laida taip pat yra labai šiltai sutikta ir plačiai komentuojama.

Knyga turi 328 pusl. Išspausdinta gerame popieriuje. Viršelio apšonas — dail. P. Lapės. Kaina \$3.50.

Galite įsigyti Dirvoje, pas knygų paltintojus arba rašykite tiesiai šiuo adresu:
Stepas Žobarskas,
85-42 91 Street,
Woodhaven 21, New York.
(42)

STATEMENT

REQUIRED BY THE ACT OF AUGUST 24, 1912, AS AMENDED BY THE ACTS OF MARCH 3, 1933, AND JULY 2, 1946 (Title 39, United States Code, Section 233) SHOWING THE OWNERSHIP, MANAGEMENT, AND CIRCULATION OF DIRVA, published weekly at Cleveland, Ohio, for October 1, 1953.

1. The names and addresses of the publisher, editor, managing editor, and business manager are: Publisher: The American Lithuanian Press & Radio Ass'n "VILNIS", Inc. (Not for profit), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio; Editor: Balya Gaidžiūnas, 1234 East 89th St., Cleveland 8, Ohio; Managing Editor: Balya Gaidžiūnas, 1234 East 89 St., Cleveland 8, Ohio; Business Manager: Balya Gaidžiūnas, 1234 East 89 St., Cleveland 8, Ohio.

2. The owner is (if owned by a corporation, its name and address must be stated and also immediately thereunder the names and addresses of stockholders owning or holding 1 percent or more of total amount of stock. If not owned by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If owned by a partnership or other unincorporated firm, its name and address, as well as that of each individual member, must be given) The American Lithuanian Press & Radio Ass'n "VILNIS", Inc. (Not for profit), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio; Board of trustees: Joseph J. Bachunas, Tabor Farm, Sodus, Mich.; Dr. M. J. Colney, 148 Grand St., Waterbury, Conn.; Vincas Rastauskas, 1285 Dean St., Brooklyn 16, N. Y.; Jonas Chmielewskas, 1737 E. 37th St., Cleveland 14, Ohio; Bronius Nemickas, 71-67 58th Rd., Maspeth, N. Y.

3. The known bondholders, mortgagees, and other security holders owning or holding 1 percent or more of total amount of bonds, mortgages, or other securities are: none.

4. Paragraphs 2 and 3 include, in cases where the stockholders or holders appear upon the books of the company as trustee or in any other fiduciary relation, the name of the person or corporation for whom such trustee is acting, also the address in the two paragraphs show affiant's full knowledge and belief as to the circumstances and conditions under which stockholders and security holders who do not appear upon the books of the company as trustees, hold stock and securities in a capacity other than that of bona fide owner.

5. The average number of copies of each issue of this publication sold or distributed through the mails or otherwise, to paid subscribers during the 12 months preceding the date shown above was: (This information is required from daily, weekly, semi-weekly, and triweekly newspapers only.) 3187

Editor & Business Manager
1st day of October, 1953.
(SEAL)
P. P. Mullola
Notary Public
My commission expires Sept. 9, 1954.

DIRVA
LAUKIA
JOSŲ TALKOSI

V. F. Beliajus Clevelande

Ir vėl Vytautas F. Beliajus keliauja po Ameriką dėstydamas lietuvių, anglų, vokiečių, lenkų, žydų, kroatų, vengrų, prancūzų, indų, amerikiečių ir t. t. tautinius šokius. Šį ketvirtadienį spali mėn. 1 d. bus jo parodoma šokių pamoka Clevelande (11205 Euclid Ave.). Jį pakvietė amerikiečiai, tautinių šokių mėgėjai, vadovaujami šios srities entuziasti Michael Lamont.

O tik prieš du metus, V. F. Beliajus, išvargintas nuolatinių kelionių, turėjo gultis ligoninėn su maža viltimi vėl grįžti prie savo mėgiamo darbo. Tuo metu jis rašė: "Taip susilpnėjau ir taip sumenkau, kad net neturiu jėgos nuplausti veidą". Bet nelaimė praėjo. Jis sustiprėjo ir vėl dirba. Dirba mokydamas ir demonstruodamas šalia kitų ir lietuvišką šokį. Daugeliu atvejų tik jo pastangomis amerikiečiai yra supažindinami su negirdėtais ir neregėtais lietuviškais šokiais, jų muzika. Jo giliu įsitikinimu, lietuviškas šokis, kaip tautinės kūrybos dalelė, turinti ilgų metų tradicijas, geriausiai reprezentuoja lietuvių būdą, jo dvasinės kūrybos polinkį ir tuo yra tinkamiausia ir mėgiamiausia supažindinimo priemonė su Lietuva ir jos žmonėmis.

Tik pamokomis V. F. Bel. nesiriboja. Jis rašo ir pats leidžia tautinių šokių knygas, kurių svarbiausia The Dance of Lithuania. Tai 54 mūsų šokių aprašymai su paaiškinimais anglų kalba. Šiuo metu vėl ruošia anglų kalba didžiulę knygą, apimančią visas mūsų tautinės kūrybos sritis. Nuolatiniame lietuviško šokio sklaidimui jau nuo 1942 m. leidžia vienintelį lituanistikos ir šokio žurnalą Viltį. Dviem metams šio žurnalo leidimas buvo nutrauktas, bet su V. F. Bel. pasveikimu, Viltis ir vėl pasirodė. Jis veda ir Chicago Ateities šokių grupę, kuri savo pasirodymais tarp savųjų, o ypatinai tarptautiniuose šokių festivaluose gražiai atstovauja lietuviams.

LIETUVIAI DAŽYTOJAI — DEKORATORIAI

menininko priežiūroje darbus atlieka greitai ir sąžiningai.

Namų dažymą ir vidaus dekoravimą duoda metams išsimokėjimui.

Kreiptis telefonu: EX 1-4245

IŠTIKUS GAISRO NELAIMEI

Kada jūsų namai arba rankiniai tampa sunaikinti arba sugadinti ugnies, kreipkitės į P. J. KERSIS, dėl apkaivimo, ko visada reikalauja apdraudimo kompanijos pirm, negu išmoka už nuostolius.

P. J. KERSIS
609 Society for Saving Bld.
Telef.: MAin 1-1773.
Rezidencija: PENINSULA 2521

FOTOGRAFŲ KURSAI

Dr. Ralph E. Crow, Division of Adult Education direktorius praneša, kad spalio 7 d. prasidės pagrindinis fotografavimo laboratorijos kursas, kuris tęsis per dvyliką trečiadienių po 3 valandas — nuo 7 iki 10, o spalio 5 prasidės toms pat valandomis augštesnio techniško kurso pamokos. Kaina, įskaitant reikmenis yra \$11.50 clevelandiečiams ir \$16.00 atvykusiems iš kitur. Dėl informacijų šaukite RA 1-4816.

Pataršk kaimynui

prenumeruoti

DIRVA!

Vokiškos radio aparatų firmos KOERTING atstovas

ST. GRABLAUSKAS, gvy. 5 Thomas Park, So. Boston 27, Mass., siūlo visomis bangomis ir F. M. penkių modelių radio aparatus. Kainos nuo 100 dolerių. Galima gauti ir su patelefonu.

Taip pat skubiai reikalingi didesniuose miestuose atstovai

Atstovas Clevelande A. Johanson, 7616 Decker, Cleveland 3, Ohio. UT 1-3465

Rašomosios mašinėlės visų geriausių firmų, o jų tarpe garbiausia SMITH-CORONA, bet kurios kalbos rašymais, — išsimokėtinai. Naujausi modeliai. Lietuviškas rašymas greta pilno ir nepakeisto amerikoniško. Kainos nuo \$67.50 ir augėliau. V. BARTKUS. Adr.: 712 E. 92 St., Cleveland 8, Ohio. Tel.: LI 1-6716.

tuvius. Sunku besurasti kitą panašų į V. F. Beliajų, kuris savo iniciatyva būtų tiek daug pasidarbavęs mūsų tautinės kūrybos sklaidimui Amerikoje. Padėkai jam ir linkėjimai. Lai nepritrūkstai jam sveikatos, jėgų. Lai lietuviškas šokis, sklaidžiamas Vytauto Beliajus, garsėja amerikiečių tarpe, primindamas Lietuvą ir lietuvius.

Clevelande V. F. Beliajų galima bus pasiekti šiuo adresu: 1243 E. 89 St., telef.: RA 1-7781. Liūdas Sagys

John A. Greene, Ohio Bell Telephone Co. prezidentas ir 1953 m. Clevelando Community Chest rinkliavos, įvykstančios spalio 19 iki 29 d., pirmininkas.

ILLUMINATING CO. PROGRAMA

Clevelando Illuminating Co. viceprezidentas Robert C. Henton, Ohio elektros reikmenų pirklių didžiuliam suvažiavime pranešė, kad Clevelando seimų įpirkimo pajėgumas 29% didesnis už Amerikos žmonių įpirkimo vidurkį. Tame suvažiavime buvo demonstruota filma "I led three lives". Tos apimties filmos bus transliuojamos kiekvieną penktadienį 10:30 val. per WEWS televizijos stotį. Ją turėtų pasiekti komunistų užmačiomis besidomintieji.

COST OF LIVING UP 91%

Kai pragyvenimo kaina pakyla, ELEKTRA, kuri apšviečia jūsų namus ir varo jūsų modernius darbus, tampa nepaprastai reikalinga. Pavyzdžiui, nuo 1939 m. vien Clevelando apylinkėse pragyvenimo kaina PAKILO netikėtina 91%. Tuo pačiu laikotarpiu kaina už ELEKTROS vienetą, duotą The Illuminating Company namų naudojimui sumažėjo 26%.

Tai nepaprastai pirkinytis bet kokio kalbo. Ir tai yra galimas pirkinytis, kadangi jūs daugiau naudojate laiką su taupiančiais įrenginiais ir kadanči 5000. The Illuminating Company yra ir moterų visų lauk stengiasi sumažinti kainą ir pagerinti patarnavimą.

ELECTRICITY average price for home use DOWN 26%

Chicagijoje didelės krautuvės laikėsi nusistatymo nesamdyti negrų tarnautojų, nežūrint visų priekaištų dėl nelygybės. Tačiau, kaip paaiškėjo iš didžiosios Marshall Field krautuvės, negrai ją apstatė šitaip: iš Pittsburgho vienas negras pradėjo susirašyti su krautuvės administracija įsiekdamas augstos administracijos vietos, kuriai reikalingus mokslo įrodymus jis turėjo ir tai vietai atitiko. Bet jis visai nepamėnėjo savo laiškuose apie savo negrišką kilmę, ir buvo sutikta jam ta vietą duoti. Kai atvykus paaiškėjo, kad jis yra negras, krautuvės savi-

The Illuminating Company
ALWAYS AT YOUR SERVICE IN THE BEST LOCATION IN THE NATION

Clevelande ir apylinkėse

RASTO KLUBO NARIAMS

Rasto klubo posėdis įvyks šeštadienį, spalio mėn. 3 d. 18:30 val. p. Liūdžiaus bute (1456 W. 54 St.). Pašnekesį ves prof. P. Skardžius tema: "Apie poezinę kalbą".

Dalyvavimas privalomas.

NAUJA ČIURLONIO ANSAMBLIO VALDYBA

Įvykusiame Čiurlonio ansamblio susirinkime išrinkta nauja valdyba: Jaunutis Nasvytis — pirm., Jonas Citavičius, Aleksandras Liutkus, Aleksandras Kazakevičius ir Emilija Skrebutytė. Revizijos komisijon išrinkta: Petras Kudukis, Em. Jarašius ir Nijolė Balčiūnaitė.

DIRVOS VAKARAS

Dirva šiais metais savo metinį vakarą rengia lapkričio mėn. 15 d. Lietuvių salėje. Visos organizacijos prašomos tuo laiku kitų parengimų nerengti.

Clevelandiečiai iš anksto kviečiami tą datą atsiminti ir Dirvos vakare būtinai dalyvauti.

ASS KONCERTAS-BALIUS

įvykęs rugsėjo mėn. 27 d. Slovėnų salėje sutraukė virš 300 lietuvių ir praėjo gražiu pasisekimu.

Nedidelę, bet skoningą ir gerai paruoštą programą išpildė operos sol. J. Kristolaitytė ir Clevelando "Ažuolų" oktetas (tą vakarą "septintetas"). Jiems akomponavo muz. R. Brazaitienė.

ASS vadovybė vakaro svečių labai atsiprašo, kad ne dėl jų kaltės programa buvo sutrumpinta. Programa buvo kruopščiai paruošta, tačiau koncerto išvairėse iš sol. St. Liepos buvo gauta telegrama, kad jis negalės koncerte dalyvauti. Nežinant šio pakeitimo, vakaro svečių nuotaika buvo puiki.

Turtingam buffetui sumaniai vadovavo p. Jokubaitienė. Dėka skautiškų šeimų suaukotų skanių produktų bufetas turėjo gerą pasisekimą. Okteto narys p. Sagys loterijoje ištraukė tortą ir muz. A. Mikulskis — šampano bonką. Vakaro pelnas, kaip buvo skelbta, bus perduotas skautiškai spaudai.

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS SUSIRINKIMAS

Spalio 18 d. 11 val. (tuojau po pamaldų) Lietuvių salėje suaukotąs Lietuvos Bendruomenės Clevelando apylinkės susirinkimas. Darbų tvarką: valdybos ir tarybų pareišimai, Lietuvių dienos ir kt. apyskaitos, einamieji reikalai.

ISNUOMOJAMAS NAMAS

Išnuomojamas namas su visais baldais. Pagaudojama tvarkinga lietuvių šeima. Šaukti vakarais po 5 val. šiuo telefonu: KE 1-8794

ISNUOMOJAMAS

kambarys vienam vyru. Dėl sąlygų teirautis: UT 1-1729

PIX BEVERAGE

45 rūšių alaus — visoki gaivinantieji gėrimai, vynas ir šampanas (prancūziškas)

Turime Baltos Meškos alų. Parengiama vestuvėms, baldams, pobūviams. Nemokamas pristatymas dieną ir naktį. Atmeta ir trečiadieniais iki 1 val.

6903 Superior Ave. EX-1-3311

TAUTINIO SOLIDARUMO INASŲ RINKIMO VAJUS

Kultūriniais, ekonominiais, socialiniais ir kt. Lietuvių Bendruomenės uždaviniais vykdyti lietuviai moka tautinio solidarumo įnašus, kurie taip pat rodo ir kiekvieno lietuvių priklausomybę savo tautinei šeimai. Dalis mūsų apylinkės narių savo įnašus jau yra valdybai atidavę. Iš visų kitų įnašams išrinkti skelbiamas vaizdas, kuris prasidės spalio 18 d. ir bus vykdomas per apylinkės seniūnijas ir kitais būdais. Mūsų apylinkės metinė dalis yra 2 dol., valdyba socialiniams reikalams dar prašo ir aukoti ne mažiau kaip pusę dolerio. Kiekvienas atlikim šią pareigą!

ANGLŲ KALBOS IR PILIETYBĖS KURSAI

Anglų kalbos ir pilietybės klasės prasidės spalio 5 d. įvairiose miesto dalyse ir tęsis ryte, po pietų ir vakarais, kad visi dirbantieji turėtų progą lankyti. Registracija bus visą savaitę dienomis ir 7-9 val. vakarais. Įvairių tautybių atstovai bus vienuose punktuose, kad padėtų užsirašyti. Dr. Ralph Crow, Adult Education departamento direktorius tikisi, kad šie kursai padės ateiviams prisitaikyti prie vietinių sąlygų ir įsigyti gerėnų darbų.

JORŲ SKAUTAI

Didžiai gerb. Dr. V. Ramanauskui už patikrinimą jūrų skautų sveikatos ir užpildant atitinkamus sveikatos lakštus, nepaimitam jokių užmokescio — jūrų skautai reikią didelę padėką.

Praėjusį sekmadienį jūrų skautai iškylaudami su savo tėvais bei vadovybe, aplankė Ash-Tabula, Ohio jachtklubus ir at- rado sau atitinkamą laivą. Lai- vas reikalingas remonto, tačiau energingi vyrai atliko darbą pa- tys. Greitu laiku tiki pagaben- ti laivą į Clevelandą.

LATVIŲ PIANIŠČIŲ KONCERTAS

Latvių Draugija Clevelande spalio mėn. 3 d. (šeštadienį) Baptist Church Auditorium (1926 East 18 St.) rengia pa- garsėjusių seserų pianiščių In- gridos ir Karinos Gutenbergs koncertą. Pradžią 7:30 val. Lie- tuvių visuomenė maloniai kvie- čiama į šį retą koncertą atsilan- kyti.

PARDUODAMAS NAMAS

Superior — East 95 St. raje- ne dviejų šeimų namas. Garažas. Namas laisvas.

Ray Nausneris
UL 1-3919 LI 1-9216
11809 St. Clair

NAUJA LIETUVIŠKA KRAUTUVĖ PRANEŠA

Naujausias 1954 metų mode- lio, 21 colių televizijos aparatas su vieniems metams garantija ir visais taksų mokesčiais pas- mus kainuoja tik

\$195.70

SKAMBINKITE HE 1-8602 ir mes jums nemokamai pade- monstruosime televizijos apar- tą Jūsų namuose. Arba užsiki- te C. & F. International Stores
6113 St. Clair gatvė

Patark ir kaimynui, kad prenumeruoti D I R V A

CLEVELANDO LIETUVIŲ "VAIDILOS" TEATRAS

spalio mėn. 17 d. (šeštadienį) 7 val., Lietuvių salėje,
RENGIA PIRMAJĄ RUDENS SEZONO
VAKARĄ

Programa: Detroito Lietuvių Dramos Kolektyvo "ALKOS"

Charles Mere 3 v. drama "NUGALĖTOJAI"

Režisiorius: Justas Pusdešris

Dekoracijos: Vyt. Ogilvio

Užkandžiai ir gėrimai

Šokiai

Biletai gaunami: Spaudos kioske, "Dirvoje" ir per platintojus. Norint užsisakyti, kreiptis pas p. Paškonį telef. SW 1-5297.

NAUJI CLEVELANDIEČIAI

Broliai Cijunskai, anksčiau gyvenę Rochester, N. Y., persi- kėlė pastoviam apsigyvenimui į Clevelandą.

SUSILAUKĖ SONAUS

J. ir R. Čiuberkaiai rugsėjo mėn. 26 d. susilaukė sūnaus.

NAUJAS DAUGELŲ ADRESAS

J. ir J. Daugėlai persikėlė į naują butą — 8108 Kosciuszko Ave., Cleveland 3, telef.: SW 1-9536.

GALITE GAUTI PLOKSTELIŲ

Dirvoje galite gauti muz. Br. Budriūno vyrų kvarteto plokste- lių.

MOTERŲ SAJUNGOS VAKARIENĖ

Ateinantį sekmadienį, spalio 4 d., N. Parapijos svetainėje, Mo- terų Sąjungos 36 kuopa turės metinę vakarienę su programa ir šokiais. Gros Nemanio orkes- tras. Pradžią 5:30 val.

PARDUODAMAS NAMAS

Dviejų šeimų, 5 kambariai že- mai, 4 viršų. Du garažai. Gaso ir anglių šildymas.

Kreiptis: P. J. Keršis

Telef.: SW 1-7188

PARDUODAMAS 6 KAMBARIŲ NAMAS

su baldais. Viskas parduoda už \$5,500. Netoli Euclid Beach.

Kreiptis: P. J. Keršis

Telef.: MA 1-1773

NAMŲ REMONTAS, DAZYMO BEI DEKORAVIMO DARBAI

atliekami sąžiningai, greitai ir pigiai. Kreiptis: V. Rickus, tel. HE 2-0683 (vakarais nuo 6 iki 11 val.) arba — 1505 Addison Rd.

TALIS STUDIO

dabar jūsų kaimynystėje
7106 Superior Ave.
Tel. HE 2-0144

Bet kuriuo laiku, bet kokios rūšies foto patarvimas Jums.

Modernūs portretai, vestuvų, šeiminių, vaikų ir kitos nuo- rausos.

FOTOGRAFIJOS MEISTERIS

Europinių žurnalų ir filmų švaidžių fotografas, dab- CLEVELANDE.

Pirkit pas savus

Amžinai nerūdijančio plieno virimo puodus, dabar gali- ma užsisakyti ir išsimokė- tinai. Mažas komplektas 4 dol. didelis 8 dol. mėnesiui.

Be nuosimčių.

VYTAUTAS PASAKARNIS

Cleveland Lustre Craft Co.
1219 East 61
Tel. EN 1-7770

Nemokamas demonstravi- mas.

Priimami užsakymai.

DIDŽIAUSIAS ŠIO SEZONO PARENGIMAS

Prasidėjus rudens sezonui, Clevelando lietuviams bus pa- tiekta puikių parengimų, minė- jimų, koncertų bei pobuvių. Jau visa eilė organizacijų užsiregis- travo Amerikos L. B-nės paren- gimų sąrašui. Didžiausias pa- rengimas-koncertas su kvesti- nėmis pajėgomis yra įrašytas Ateities klubo, kuris jau ir anks- čiau clevelandiečiams yra paren- gęs šaunių vakarų.

Šį kartą, spalio mėn. 25 d., sekmadienį klubas kviečiasi pa- garsėjusį Chicago lietuvių vy- rų chorą, vadovaujamą muziko- dirigento Br. Jonušo, solistą-tenorą Stasį Baranauską ir pia- nistą Aleksandrą Kučūną, kur- rie erdvoje WHK radijo salėje, 5000 Euclid Ave. pirmą kartą koncertuos Clevelande.

Šis rinkinių 40 vyrų choras, turis platų repertuarą, duos lie- tuvių liaudies, kariškų ir lietu- vių bei pasaulio kompozitorių kūrinių. Visų mėgstamasis "lie- tuviškasis Caruso" padainuos lietuvių dainų ir gražių operų arijų.

Biletai jau platinami ir gau- nami: Spaudos kioske, Dirvoje, P. P. Mulioio įstaigoje ir skam- binant tel. CE 1-2173.

Išsigykite biletus iš anksto ir spalio mėn. 25 d. dalyvausime šiame parengime, kuris jums tikrai patiks ir paliks gražiausių įspūdžių.

Sklb.

J. TUMO-VAIZGANTO MINĖJIMAS

Lapkričio 29 d. Lietuvių salė- je įvyks rašytojo J. Tumo-Vaiž- ganto 20 m. mirties sukakties minėjimas. Rengia Liet. Bend- ruomenės Clevelando apylinkės švietimo ir Kultūros Tarybos prezidiumas.

ISNUOMOJAMI KAMBARIAI

Vienam arba dviems vyrams geri kambariai. Yra visi reika- lingi baldai. Kambariai vakarų pusėje.

CH 1-0409

JIESKO BUTO

Reikalingas 4 ar 5 kambarių butas. Yra 1 mokyklinio amžiaus vaikas. Siūlyti: HE 2-1326.

MŪRINIS, 4 BUTŲ NAMAS

6 kambariai-kiekvienam. Rū- sys po visu namu. Per mėnesį virš \$250.00 įplaukų. Du butai su visais baldais.

KAVINĖ-RESTORANAS

Naujausios mados įrengimai. Penki kambariai antram augšte.

Gaso šildymas. Kampinis namas.

Kreiptis: John Buragas,

7001 Wade Park Ave.

LIETUVIŲ KLUBO SVETAINĖ IR SALĖ

6835 SUPERIOR AVE.

Klubo ir salės vadovybė kviečia visus Clevelando lietuvius įstoti į Lietuvių Klubą ir nuolat lankytis svetai- nėje. Penktadieniais specialūs parengimai.

Kviečia visus lietuvius savojoj salėj daryti susirin- kimus, atšvęsti vestuves, rengti vakarus ir koncertus.

SUOPIS FURNITURE

Visokių rūšių baldai ir elektriniai bei kitoki reikmenys virtuvei ir kiekvienam Jūsų buto kambariui

ZEMOS KAINOS — MALONUS PATARNAVIMAS

6921 Wade Park EX 1-0911

Patogi vieta apsipirkti lietuviams naujakuriams lietuviškoje krautuvėje

I. J. SAMAS, JEWELER

Šveicariški ir geriausi Amerikos laikrodžiai
Laikrodžių taisymas. Brangenybės. Įvairūs dovanų pasirinkimas.

7007 Superior Ave. Greta Ezella Theatre

Telef.: EX 1-3969. Bute: WA 1-2354

LEIMON'S CAFE

VISŲ LIETUVIŲ SUSITIKIMO VIETA

Alus. Vynas. Degtinė. Konjakai. Kiti gėrimai

Įvairūs valgiai, šeštadienį vakarais šokiai griežiant

geram orkestrui

731 E. 185 ST.

KE 1-9737

NAUJA REAL ESTATE ĮSTAIGA

Kiekvienas gaus greitą ir tei- singą patarnavimą. Todėl turin- tieji ką parduoti ar mainyti, no- rintieji namus ar ūkius pirkti, kreipkitės:

WADE PARK REALTY

7032 Wade Park Ave.

Tel. HE 2-2922

Namų telefonas: EV 1-1952 &

Savininkas A. Kazakevičius

(3, 1954)

ISTOK I
VILTIES
DRAUGIJA

VISI BANKINIAI REIKALAI

Atsilankę Lietuvių Banke galite atlikti iš karto daug reikalų ir sutaupyti laiko.

Cia galite gauti paskolas pirkimui, pagerinimui ar namų taisymui, pirkti čekius, užsimokėti už gasą, elektrą ir kitokias sąskaitas, sigyti kelionių čekius. Cia galima pirkti JAV taupymo bonus.

Taupytojai už indėlius nuo liepos mėn. 1 d. gaus 2½%.

Bankas baigtas remontuoti, padidintos patalpos ir labai patogus klientams.

Lietuvių Bankas yra saugi ir pelninga taupymo vie- ta. Kiekviena knygtė apdrausta Federal Insurance Corp iki \$10.000.

THE SUPERIOR SAVINGS AND LOAN ASS'N.

6712 Superior Ave.

HE 1-2498

Cleveland, Ohio

Clevelandiečiai DABAR gali pamėgti

• Vasaros VĖDINIMĄ • Žiemos ŠILDYMĄ

su **MONCRIEF** VISŲ METŲ

Itaisymu

THE HENRY FURNACE CO. MEDINA, O.

P J KERSIS

609 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio

OFISO TELEF.: Main 1-1773. REZIDENCIJA: PENINSULA 2621

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreip- kitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvai- ruose apdraudos-insurance reikaluose.

Sutaisau paskolas pirmo morgečio. Patarnavimas ir išpildymas e- arantuoju. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

Pilnai padengta apdrauda

UTah 1-4515

WM DEBBS PAINTING CO.

WM. DEBBS

Namų Pagražinimas iš Vidaus ir iš Lauko

7526 Star Avenue

Cleveland 3, Ohio

Wilkis Funeral Home

Valdžios pripažinta laidotuvių direktorė

Aldona Wilkis - Wirby

Pilnas laidotuvių patarnavimas

—HAMMOND VARGONAI PER SERMENIS—

6202 SUPERIOR AVE.

HEnderson 1-9292

JAKUBS & SON

FUNERAL HOME

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai

25 metų simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue

ENDicott 1-1763

Redakcijos ir administracijos adresas — DIRVA, 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. — Telefonas: HENDERSON 1-6244. Redaktorius B. G. GAIDŽIŲNAS (buto telefonas: G. A. 1-7406).

Pasiruošimas liudyti Kersteno komitetui

Kaip lietuvių visuomenei jau žinoma, Kersteno Rezoliucija 346, kuria buvo pasiūlyta JAV Kongresui ištirti Pabaltijo kraštų pagrobimą bei pavergimą, buvo vienbalsiai Atstovų Buto priimta, toje rezoliucijoje numatytas tyrinėjimo komitetas iš 7 kongresmenų paskirtas ir jo darbai reikalingi lėšų asignavimams. Prie komiteto sudarytas techninis štabas jau dirba. Viešųjų liudininkų apklausinėjimai prasidės dar šiais metais, gal lapkričio mėn., kai Komiteto pirmininkas kongr. Charles J. Kersten bus sugrįžęs iš Europos, kur jis, lydimas Informacijos Centro direktorės p-lės M. Kižytės ir inž. A. Rudžio, lankosi, norėdamas patirti apie ten esančią, tyrinėjimui reikalingą, medžiagą ir liudininkus.

Rezoliucijos 346 pravedimas JAV Kongrese buvo tik pirmasis mūsų, Amerikos lietuvių, sėkmingų pastangų etapas. Kovoje už Lietuvos laisvę daug reikšmingesnis bus tinkamas pateikimas kaltinimų, su kuriuo mes išeiname prieš mūsų Tėvynės grobiką ir pavergėją — komunistinę Rusiją. Šis kaltinimas turi būti pilnas ir stipriausias paremtas. Neturi būti užmiršta jokia Sovietų apgaulė ar niekšybė, panaudota Lietuvos pavergimui ir jos žmonių naikinimui.

Todėl Amerikos Lietuvių Taryba, norėdama padėti Kersteno Komitetui tinkamai atlikti jam pavestą darbą, kreipiasi į lietuvių visuomenę, pirmoje eilėje, į tuos, kurie gyveno Lietuvoje bolševikų agresijos ir okupacijos metu, ir ragina juos visu rūpestingumu pasiruošti atlikti svarbią tautinę lietuvių pareigą — liudyti Kersteno Komitetui žodžiu ir pateikti visus turimus dokumentus, įrodančius bolševikų įvykdę klastą, smurtą ir terorą Lietuvos ir jos gyventojų atžvilgiu.

Kongresčiai, ALT kreipiasi į visokios padėties ir profesijos asmenis, kaip tai —

Lietuvos ūkininkus, darbininkus, dvasiškius, profesorius, visų rūšių mokyklų mokytojus, bolševikų okupacijos laikų buvusius studentus ir gimnazijų mokinius, menininkus, rašytojus, spaudos ir radijo darbuotojus, karius, šaulius, diplomatus, teisininkus, pramoninkus, pirklius, agronomus, miškininkus, gydytojus, pašto, telegrafo ir geležinkelio pareigūnus, policijos valdininkus, visokius kitokius valdžios tarnautojus, apskričių ir valsčių savivaldybių ir kaimų pareigūnus, buvusius "Liaudies Seimo" narius, "Liaudies Seimo" ir Aukščiausiosios Tarybos rinkiminių komisijų narius, iškalėjimus ir trėmimų patyrėjusius asmenis, deportuotųjų ir nužudytųjų šeimų narius bei gimines, asmenis, kurie buvo verčiami šnipinėti bolševikams, ir t.t.

Lietuvos pagrobimui bei pavergimui objektingai ir pilnai nušviesti turės būti iškelti ir liudininkų parodymais bei dokumentais paremti šie dalykai:

Lietuvos nepriklausomybės metais su Sovietų Rusija pasirašytos sutartys (nepuolimo, agresijos sąvokos definicijos, savitarpio pagalbos), jų sudarymo aplinkybės ir Sovietų vyriausybės

bės atstovų pareiškimai; Molotovo-Ribbentropo susitarimai 1939 m.;

priverstinis Sovietų karinių bazių įvedimas Lietuvoje ir su tuo susijusių sutarčių iš Sovietų pusės sulaužymas;

melagingi kaltinimai dėl tariamo Raudonosios Armijos karių persekiojimo ir grobimo;

Maskvos ultimatumas ir Raudonosios Armijos įsiveržimas į Lietuvą;

apgaulingi rinkimai į "Liaudies Seimą";

"Liaudies Seimo" inscenizavimas ir jo nutarimai;

Sovietų valdininkai Lietuvos "liaudies vyriausybėje";

Lietuvos vyriausybės narių, visuomenės veikėjų ir inteligentų suėmimai, žudymai ir trėmimai;

Lietuvos kariuomenės sunaikinimas, prievarta įjungiant ją į Raudonąją Armiją;

žemės nacionalizacija, įmonių ir nekilnojamojo turto nusavinimas, asmeninių santaupų bankuose ir vertybės popierių konfiskavimas;

dvasiškių, tikinčiųjų ir, bendrai, religijos persekiojimas;

ekonominio Lietuvos gyvenimo griovimas, teismų ir švietimo sistemos ardymas;

priverstinis valstybinės Sovietų Sąjungos paskolos brūkšniais Lietuvos žmonėms;

masiniai gyventojų areštai, žudymai ir deportacijos;

visi kiti bolševikų įvykdyti klastos ir smurto veiksmai, nukreipti prieš Lietuvą ir jos žmones.

Visai suprantama, kad Kersteno tyrinėjimo komitetui, kaip ir teismui, bus svarbiausi tie liudininkai, kurie pateiks faktus, jų pačių betarpiškai patirtus, matytus ar išgyventus. Tokius faktus paliudijant, bus svarbu nurodyti datas, pavardes ir eventualiai įteikti turimus dokumentus. Taigi liudininkams labai svarbi faktas liudytojų turi būti neabejojamai gerai žinomas.

Planingam Lietuvos bylos paruošimui viešiesiems Kersteno Komiteto apklausinėjimams reikalinga iš anksto sudaryti liudininkų sąrašą ir surinkti visą

dokumentinę medžiagą. Dėl to ALT Vykdamosis Komitetas prašo visus asmenis, kurie gali sakyti prasme paliudyti, nedelsiant atsiliepti,

1) suteikiant trumpą parodymą apie žinomą faktą ar faktus drauge su savo vardu, pavarde ir adresu;

2) nurodant kitus galimus liudininkus (jų pavardes ir adresus) tuo pačiu specifiniu ar kitu, su Lietuvos pavergimu susijusiu, klausimu;

3) pristatant turimus dokumentus ar jų fotostazines kopijas ar nurodant asmenis, kurie tokių dokumentų turi ar galėtų turėti.

Žodžiu, prašomi atsiliepti visi, kurie patys gali paliudyti ar žino kitus asmenis, galimus liudininkus.

Parodymus ir visas kitas informacijas siųsti:

Lithuanian American Council, Inc.

1739 South Halsted Street, Chicago 8, Illinois.

Profesinių ir kitokių organizacijų valdybos raginamos, savo ruožtu, paraginti savo narius ir padėti šią parodymų surinkimo akciją praversti organizacijų ribose.

Reikalas skubus. Neatidėliodami ir visu kruopštumu įsijunkime į teisingą kovą už Lietuvos laisvę. Suteikdami galimai gausiau įrodosios medžiagos, padėsime šio galinčio krašto įstatymų leidimo įstaičiai, autoritetingai, įtikinamai ir visiems laikams demaskuoti Lietuvos grobiko smurtą, klastą ir genocidinę politiką.

Amerikos Lietuvių Taryba Vykdamosis Komitetas

VILTIŠ

laukia jūsų

talkos!

Waterburio ALTS skyrius rugsėjo 20 d. surengė Lietuvų dieną — vasaros parengimų užbaigtuves. Iš kairės: Dr. M. J. Colney, Chester Bogušas, Mykolas Gureckas, ponis Sherwood, prof. J. Zilinskas, A. Kudirka ir Dr. P. Vileišis.

Mažosios Lietuvos akcija

Kai pereitame šimtmečio į priekį, kultūriniais ir ekonominiais žygiais pradėjo slopinti lietuvių tautinį susipratimą, Mažosioje Lietuvoje gimė Lietuvos Rezistencijos Sąjūdis. Šiandien, kai mūsų pajūrį užliejo raudonasis tvas, Mažosios Lietuvos Rezistencija nukreipė savo veidą į kareivį, į Rytų pusę ir, ištikima Herkaus Montės dvasiai, su kitais lietuviškais jungtiniais įsirikiovių kovą dėl Lietuvos laisvės.

ML Rezistencija susideda iš organizacijų ir atskirų asmenų: iš ML Tarybos, Tėviškos Myletojų Draugijos, Bičiulių Draugijų, ML Laisvės kovotojų, "Keleivio" darbuotojų, "Santaros" ir atskirų asmenų. ML Tarybos centras iki šiol buvo Vidurinėje Vokietijoje. Jos nariai suburti į 64 skyrius, kurių 30 atstovų sudaro ML Tarybą. Kasmet vyksta Tarybos suvažiavimai. Sekantis iš eilės suvažiavimas numatomas spalio mėnesį Luebecke. Tarybą išsirenka iš savo tarpo 5 prezidento narius, kurie tvarko Tarybos reikalus iki kito suvažiavimo. Dabartinę Tarybos prezidentumą sudaro E. Simonaitis — pirmininkas, M. Gelžinis — vicepirmininkas, V. Bažinis — kasininkas, Zubaitis ir Endrikaitis — nariai. Kai "Tėviškos Myletojų Draugija" veikia Vokietijos šiaurėje, "Keleivio" darbuotojai yra susitelkę Vokietijos pietuose. Užjūryje, būtent — Jungtinės Amerikos Valstybėse, Kanadoje ir Australijoje, veikia "Mažosios Lietuvos Draugijos". Vydūno pagimdytos jaunimo organizacijos. "Santaros" žaliuosios gretos šiuo metu vėl formuojasi ir su praeities dinamika dvasia jau imasi misijos tarp mūsų jaszimo.

Mažosios Lietuvos Rezistencija, laikydama VLIKą vyriausiuoju ir vadovaujančiu lietuvių laisvinimo veiksmu, rikiuojasi su juo į bendrą gretas ir laiko savo uždavinį drauge su VLIKu kovoti dėl visos Lietuvos išlaisvinimo ir lietuvių tautinio susipratimo išlaikymo. Pastarajam tikslui siekti pirmasis dėmesys kreiptinas į lietuvių šeimų išlaikymą ir jaunimo auklėjimą. Čia pabrėžtina, kad daugiau kaip pusę Vasario 16-sios gimnazijos mokinių yra kilimo iš Mažosios Lietuvos.

Mažalietuvių Rezistentų vadovybė, esanti Kanadoje ir Amerikoje, paskyrė savo atstovų į VLIKą S. Simonaitį, o jo Vokietijoje — darbuotojų, "Santaros" ir atskirų asmenų. Mažosios Lietuvos Tarybai atstovauja M. Gelžinis.

Mažosios Lietuvos Rezistencija griežtai protestuoja, kad Sovietai tebeįkovo užėmę Karaliaučiaus kraštą, kad iš to krašto išvarė gyventojų daugumą, kad likusiuosius, nužmoginę pavertę darbo vergais, kad sugriovė to krašto ūkį, pavertė stepėmis žydinčius plotus ir laukus.

Mažosios Lietuvos Rezistencijos vienas iš uždavinių šiandien nėra, kaip dažnas gal mano, kovoti su vokiečiais. Antraip, — jie privalo pagal savo paskirtį būti ryšininkai tarp lietuvių ir vokiečių tautų ir derinti abiejų antibolševikinę veiklą, kaip tautai darė tūkstančiai lietuvių mūsų gimtinėje, priimdami ir globdami ir nelaimę nuo bolševizmo patekusius vokiečius.

VLIKas, būdamas Europoje, veikia svarbiausioje politinėje formacijos vietoje, kur pagal eilę koncepcijų siūloma sudaryti Sąjūdyje Europą. Ypačingai drąsų siūlymą, kurie ateityje gali paliesti ir mūsų kraštus, centre yra Rytų Europa. Čia tenka atsidėjus sekti ir nuolatos budėti, kad būtų pakankamai atsižvelgta į lietuvių gyvybinius interesus. Mažosios Lietuvos Rezistencija negali pro tokius reikšmingus praeiti užrištomis akimis ir šiandien, iš principo pritardama Sąjūdyje Europos idėjoms bei kuriamiems projektams, turi betgi pasakyti, kad laisvoji Europoje dalyvauti tegali visiškai lygiateisiškai su kitomis tautomis tik laisva, nepriklausoma ir visiškai suvereninė Lietuva.

Baigiant tenka pabrėžti, kad mūsų ateities valstybėje nebūna nei sūnų, nei posūnių. Joje nebeturi būti nei "Jūs", nei "Mes", bet tik "Mes"; "Mes" — vienos gražios motinos Lietuvos vaikai ir "Mes" — vienos ir vieningos Lietuvos piliečiai.

Elta

Japonijoje, dvieji partijoms — liberalams ir progresyviams susitarus, atsirado galimybė paspartinti Japonijos kariuomenės atkūrimą.

ARTEJA KLB TARYBOS ATSTOVŲ SUVAŽIAVIMAS

Spalio mėnesio 10 dieną Toronte numatytas KLB Tarybos antrasis suvažiavimas. Daugiau kaip per metus laiko dabartinė Kanados Lietuvių Bendruomenės Tarybos Centro Valdyba neįspildė į ją įdėtų vilčių.

Devynių asmenų KLB Tarybos Centro Valdyba yra renkama vieną kartą metuose įvykstančiame Tarybos atstovų suvažiavime. Taryba susideda iš 40 atstovų. Centro Valdyba turi duoti atskaitomybę Tarybos atstovų suvažiavimui ir yra suvažiavimui atsakinga už savo darbus.

Jonas J. Juškaitis

SU KERSTENU ATSIŠVEIKINUS

(Atkelta iš 1-mo pusl.)

su žmona. Bad Godesberg Kerstenas suruošė spaudos konferenciją IX 22 d. didžiųjų užsienio spaudos agentūrų ir pasaulinių spaudos organų atstovams. Konferencijai dalyvavo apie 30 asmenų, kuriuos Kerstenas painformavo apie savo kelionės Europoje tikslus ir pasiektuosius rezultatus.

Iš Bonnos visi svečiai nuvyko į Kaiserslauterną, kur Kerstenui pagerbti IX 23 d. buvo suruoštas iškilmingas baltų kuopų paradas. Paradiui vadovavo lietuvių karininkai. Jame dalyvavo po būrį iš visų baltų tautybių taip pat būrys LSC karo policijos ir karių orkestras. Paradą priėmė pats Kerstenas, asistuojamas baltų dalinių viršininkų, iš lietuvių — inž. Augustaičio. Į paradą buvo atvykęs iš Heidelbergo Vyr. Būstinės amerikiečių pulk. Smith, vietos dalinių viršininkas lenkų kilmės amerikietis maj. Kviatkowski ir daugelis augštesnio rango amerikiečių karių. Paradas truko apie 40 min., buvo nufilmuotas ir įregistruotas kuklios vaizės. Jose dalyvavo Kerstenas su palydovais, VT nariai, augštesnieji amerikiečių kariniai ir lietuvių, latvių bei estų karininkai. Vaisių metu buvo pasakyta visa eilė kalbų. Iš lietuvių kalbėjo inž. Augustaitis ir kapt. Berentas. Išvykstančiam lėktuvui į Paryžių Kerstenui baltai įteikė garbės diplomą ir savo dalinių bendrą žymenį su lietuvių, latvių ir estų tautiniais ženklais. Ten pat atvykę prisistatė ir kitų tautybių (čekų, lenkų etc.) karininkai su kuriais Kerstenas pasikeitė mandagumo pareiškimais.

Šio buvimo Europoje metu Kerstenas lankėsi Paryžiuje, Reutlingene (VLIKo būstinėje), Muenchene, Romoje, Genevoje, Stokholme, Kopenhagoje ir iš atitinkamų vietų prisirinko netikėtai daug dokumentinės medžiagos.

Kanados žinios

APIPLEŠE VAISTININKA MARGI

Jonas Margis, kuris atidarė savo vaistinę 19 St. John's Road šiomis dienomis Toronto, Ontario kriminalinei policijai pranešė apie apiplėšimą.

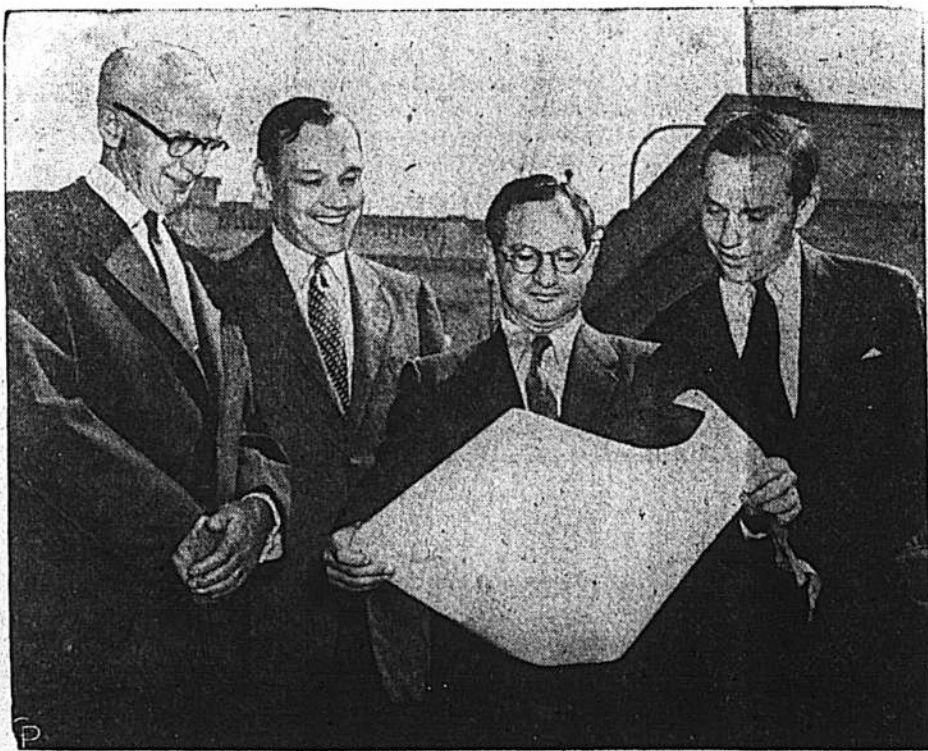
Sekmadienį po pietų į jo vaistinę užėjo vyriškis, maždaug 22 metų amžiaus ir paprašė paroduoti vaistų nuo kosulio. Kai Margis atsigrėžė su vaistais rankoje, vyriškis paėmė buteliuką iš jo rankos ir suriko: "Tai yra apiplėšimas, atiduok man visus savo pinigus". Pleškias taikė šaunamų ginklų į vaistininką ir pripuolęs prie kassos pasiglemžė iš jos visus pinigus, apie 75 dolerius. Skubiai po to pasišalinęs iš vaistinės banditais įsėdė į jo belaukiančią automašiną ir greitai nuvažiavo. Apiplėštasis nesusėję įsižiūrėti automobilio licenzijos numerio ir jį nepasisekė iki šiai dienai susekti.

10 TUKSTANČIŲ DOL. UŽ SMEIZIMĄ

Šiomis dienomis Ontario Augštas Teismas išnešė įsidėmėtiną sprendimą vienoje byloje dėl šmeizmo. Du vyriškiai buvo paskelbę raštu, kad tūlas H. Menzies, kuris turi namų pirkimo ir pardavimo tarpininkavimo biurą Toronte, buvęs išvykęs į Floridą atostogų ir tai kelionei finansuoti panaudojęs ne savo pinigus. Šmeizto pamfletas buvo atspausdintas ir platinamas praėjusių metų lapkričio mėnesyje. Apšmeiztasis palaikė kelis mėnesius ir tada teismui pasiskundė, kad šmeizto pasėkoje jo klientų skaičius sumažėjęs. Teismas dabar, beveik metams praėjus, priteisė 2 šmeizikams sumokėti nukentėjusiam 10 tūkstančių dolerių baudą.

Graikijos karalius Paulius ir karalienė Frederica spalio mėn. paibaigoje lankysis J. A. Valstybės. Nuotraukoje karališkoji šeima su savo sūnum Konstantinu.

Jack Martin, Cincinnati, Ohio (antras iš kairės), paskirtas prezidento Eisenhowerio administracinių darbų padėjėju (plačiau skaityk 7 psl. "Seniau ir dabar")